

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA

ZHODNOCENÍ OSMILETÉHO ČLENSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY
V EVROPSKÉ UNII
Bakalářská práce

Olomouc 2013

Kamila Marková

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA

ZHODNOCENÍ OSMILETÉHO ČLENSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY
V EVROPSKÉ UNII
Bakalářská práce

Studijní obor: Angličtina se zaměřením na aplikovanou ekonomii

Autor: Kamila Marková

Vedoucí práce: Doc. Ing. Richard Pospíšil, Ph. D

Olomouc 2013

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
MARKOVÁ Kamila	Tučín 66, Želatovice	F10344

TÉMA ČESKY:

Zhodnocení osmiletého členství České republiky v Evropské unii

NÁZEV ANGLICKY:

Evaluation of the eight-year membership of the Czech Republic in the European Union

VEDOUCÍ PRÁCE:

Doc. Ing. Richard Pospíšil, Ph.D. - KAE

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

1. Úvod
2. Vývoj EU
3. Předvstupní proces České republiky
4. Začlenění České republiky do EU
5. Institucionální úprava EU
6. Přínosy a rizika přistoupení
7. Fondy a jejich čerpání
8. Přistoupení k měnové unii
9. Závěr

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

- Abrahám, J. - Helísek, M. - Plchová, B. Česká republika a Evropská unie. Ekonomika - Měna - Hospodářská politika. Vyd. 1. Praha: Krigl, 2010. ISBN: 978-80-86912-39-4.
- Dočkal, V. - Fiala, P. - Pitrová, M. - Kaniok, P. Česká politika v Evropské unii - Evropský integrační proces a zájmy České republiky. Vyd. 1. Brno: Mezinárodní politologický ústav, 2006. ISBN 80 -210 -4076 -9.
- Fiala, P. - Pitrová, M. Evropská Unie. Vyd. 2. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2009. ISBN: 978-80-7325-223-6.
- Had, M. - Stach, S. - Urban, L. Česká republika v Evropské unii: členství, přínosy, výzvy. Praha: Linde, 2006. ISBN: 80-7201-611-3.
- Klvačová, E. Vstup České republiky do EU: oslabení, nebo posílení národního státu (proměny role státu v ekonomice - vliv globalizace, transformace a integrace)? Vyd. 1. Praha: Professional Publishing, 2003. ISBN: 80-86419-55-X.
- Malíř, J. a kol. Česká republika v Evropské unii (2004 - 2009): institucionální a právní aspekty členství. Vyd. 1. Praha: Ústav státu a práva AV ČR; Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN: 978-80-904024-2-3.
- Peltrám, A. Evropská integrace a Česká republika. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. ISBN: 978-80-247-2849-0.

Podpis studenta:

.....*marková*.....

Datum: *24.5.2012*.....

Podpis vedoucího práce:

.....*R. J.*.....

Datum: *24.5.2012*.....

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Zhodnocení osmiletého členství České republiky v Evropské unii“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne .....

Podpis .....

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat Doc. Ing. Richardu Pospíšilovi, Ph. D, za odborné a aktivní vedení mé bakalářské práce a za pomoc poskytnutou v průběhu jejího vypracovávání.

Obsah

Úvod	7
1 Regionální politika EU	10
1.1 Vývoj regionální politiky EU	11
1.2 Územní jednotky NUTS	15
1.2.1 Územní jednotky NUTS v České republice	16
1.3 Legislativní ukotvení regionální politiky EU	17
1.3.1 Legislativní ukotvení regionální politiky v České republice	18
1.4 Shrnutí	18
2 Regionální politika v ČR v letech 2004 - 2006	20
2.1 Cíle programovacího období 2000 - 2006	21
2.2.1 Cíl 1 – Podpora rozvoje zaostávajících regionů	21
2.2.2 Cíl 2 – Podpora oblastí potýkajících se s restrukturalizací	23
2.2.3 Cíl 3 – Podpora politiky zaměstnanosti a vzdělání	24
2.2 Iniciativy Společenství	25
2.2.1 Iniciativa INTERREG III	26
2.2.1.1 Program INTERREG IIIA	26
2.2.1.2 Program INTERREG IIIB CADSES	27
2.2.1.3 Program INTERREG IIIC	28
2.2.2 Iniciativa EQUAL	28
2.3 Shrnutí	29
3 Programovací období 2007 - 2013	32
3.1 Cíl Konvergence	32
3.2 Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	35
3.3 Cíl Evropská územní spolupráce	35
4 Regionální operační program regionu soudržnosti NUTS 2 Střední Morava	37
4.1 Charakteristika regionu soudržnosti Střední Morava	37
4.2 Srovnání regionu soudržnosti Střední Morava s ostatními regiony soudržnosti NUTS 2 v ČR	39
4.3 Regionální operační program Střední Morava	40
4.3.1 Cíle ROP Střední Morava	41
4.3.2 Finanční plán ROP Střední Morava	42
4.3.3 Řídící orgány ROP Střední Morava	43

4.4	Prioritní osy ROP Střední Morava	44
4.4.1	Prioritní osa 1 - Doprava	44
4.4.2	Prioritní osa 2 – Integrovaný rozvoj a obnova venkova.....	45
4.4.3	Prioritní osa 3 – Cestovní ruch.....	46
4.4.4	Prioritní osa 4 – Technická pomoc.....	47
5	Analýza čerpání prostředků ROP Střední Morava	49
5.1	Pokrok v realizaci Prioritní osy 1 - Doprava.....	49
5.1.1	Analýza čerpání finančních prostředků podle oblastí podpory	51
5.1.2	Analýza čerpání finančních prostředků podle typu žadatele.....	53
5.2	Pokrok v realizaci Prioritní osy 2 – Integrovaný rozvoj a obnova venkova	56
5.2.1	Analýza čerpání finančních prostředků podle oblastí podpory	58
5.2.2	Analýza čerpání finančních prostředků podle typu žadatele.....	60
5.3	Pokrok v realizaci Prioritní osy 3 – Cestovní ruch.....	62
5.3.1	Analýza čerpání finančních prostředků podle oblastí podpory	64
5.3.2	Analýza čerpání finančních prostředků podle typu žadatele.....	67
5.4	Pokrok v realizaci Prioritní osy 4 – Technická pomoc	69
5.4.1	Analýza čerpání finančních prostředků podle oblastí podpory	71
5.4.2	Analýza čerpání finančních prostředků podle typu žadatele.....	73
6	Závěrečné shrnutí provedené analýzy	75
	Závěr.....	77
	Resumé	79
	Seznam pramenů a literatury	80
	Literatura.....	80
	Internetové zdroje.....	81
	Seznam zkratk	86
	Seznam tabulek	87
	Seznam grafů.....	89
	Seznam obrázků	90
	Seznam příloh	90

ÚVOD

Zabývat se ve své bakalářské práci zhodnocením osmiletého členství České republiky (dále jen ČR) v Evropské unii jsem se rozhodla z několika důvodů. Jedním z nich je, že v letošním roce dochází k pozvolnému ukončování stávajícího programovacího období 2007 – 2013, v němž již ČR od jeho samotného počátku čerpala finanční prostředky. Uzavřením tohoto programovacího období bude moci ČR předběžně zhodnotit úspěšnost a efektivnost čerpání z evropských fondů. Zdůrazňuji předběžně, protože uzavírání a financování realizovaných projektů probíhá i po uzavření programovacího období v závislosti na době trvání finančního dopadu.¹

Koncem měsíce června letošního roku došlo také k uzavření nového finančního rámce pro období 2014 – 2020. Záleží tedy na ČR, zda využije svých zkušeností z předcházejících období a v nadcházejícím období 2014 - 2020 bude schopna finanční prostředky jí alokované z fondů EU čerpat ještě efektivněji.

Původním cílem této práce bylo zhodnocení osmiletého členství České republiky v Evropské unii (dále EU), tedy od doby jejího vstupu v květnu roku 2004 až do roku 2012. Toto téma je však velmi náročné a v rozsahu bakalářské práce je zcela nemožné jej dostatečně obsáhnout a kvalitně analyzovat. Proto jsem se rozhodla po konzultaci s vedoucím práce, Doc. Ing. Richardem Pospíšilem, Ph.D., vybrané téma zúžit a specifikovat cíl práce na analýzu a zhodnocení čerpání finančních prostředků v rámci Regionálního operačního programu Střední Morava (dále ROP Střední Morava) v programovacím období 2007 – 2013. Prostřednictvím tohoto zaměření se na konkrétní regionální operační program budu moci provést podrobněji jeho hlubší analýzu a následné zhodnocení, což přispěje ke zvýšení kvality celé této práce.

Teoretická část práce se zabývá vývojem regionální politiky EU, její charakteristikou a implementací v ČR. V další části jsem se zabývala dvěma programovacími obdobími, v jejichž rámci ČR čerpala finance z fondů EU. Pozornost jsem věnovala stanoveným cílům, iniciativám a stavu čerpání finančních

---

1 Trvání finančního dopadu je udáváno pravidlem $n + \text{počet let}$.

prostředků v jednotlivých obdobích v rámci ČR.

Do programovacího období 2000 – 2006 vstoupila ČR v jeho průběhu po svém vstupu do EU v roce 2004 a čerpala tedy finance v období let 2004 – 2006. Toto období bývá nazývané jako tzv. zkrácené období. V současnosti pomalu se uzavírajícího druhého programovacího období v období let 2007 – 2013 se účastní již od jeho samého počátku.

V praktické části této práce bude zpracován ROP Střední Morava a jeho následné celkové zhodnocení z hlediska oblastí podpory a typů oprávněných žadatelů/příjemců v rámci jednotlivých prioritních os. Na začátku této části práce bude také region soudržnosti Střední Morava porovnán s ostatními regiony soudržnosti NUTS 2 v ČR z hlediska celkové výše alokace. Jak jsem již zmínila, analýza ROP Střední Morava bude provedena ze dvou hledisek – z hlediska oblastí podpory a typu žadatele. Nejprve budou analyzovány a hodnoceny jednotlivé oblasti podpory v příslušných prioritních osách. Tato analýza se bude zabývat počty schválených projektů, celkovými alokacemi, nejvyššími a nejnižšími alokovanými částkami včetně stanovení průměrné částky alokované na jeden projekt. Následně provedu analýzu z hlediska typu oprávněných žadatelů/příjemců. Ta bude zahrnovat strukturu žadatelů/příjemců, počty schválených projektů podaných těmito žadateli, údaje o výši poskytnutých zdrojích a průměrných částkách alokovaných na jednu projektovou žádost.

K provedení této analýzy budu čerpat informace z elektronických zdrojů, zejména výročních zpráv a vypracovaných seznamů příjemců a realizovaných projektů k příslušnému datu. Tyto zdroje jsou dostupné na oficiálních webových stránkách ROP Střední Morava.

V první kapitole se budu věnovat politice hospodářské a sociální soudržnosti, nazývané také regionální politika EU, tak aby bylo možné pochopit principy jejího fungování. V úvodu této kapitoly zmíním příčiny vzniku regionální politiky, její vývoj, cíle a legislativní rámec. V neposlední řadě je uveden také systém členění územních jednotek NUTS a jeho aplikace v ČR.

V druhé kapitole se zaměřím na programovací období 2000 – 2006 v rámci ČR, do něhož v jeho průběhu vstoupila a čerpala finanční prostředky z fondů EU. Protože do tohoto období vstoupila v jeho průběhu po svém vstupu do EU v květnu 2004, finance čerpala pouze v období let 2004 – 2006. V této kapitole budou specifikovány vymezené cíle, iniciativy a výše finančních prostředků na ně vyčleněných v rámci ČR.

Třetí kapitolu zabývající se programovacím období 2007 – 2013 jsem pojala obdobně jako kapitolu předcházející, která pojednávala o programovacím období 2004 - 2006. V této kapitole tedy zpracuji cíle tohoto období a uvedu výši alokovaných prostředků na tyto cíle.

Ve čtvrté kapitole se již budu zabývat regionem soudržnosti Střední Morava a ROP Střední Morava. Úvodem k této kapitole bude stručná charakteristika regionu. Ve druhé části této kapitoly stručně uvedu cíle operačního programu, finanční rámec, řídicí orgány a prioritní osy, do nichž budou finanční prostředky směřovány.

Analýza a zhodnocení ROP Střední Morava budou předmětem páté kapitoly. Hodnocení bude prováděno za období 2007 – 2012 na základě dokumentů zabývajících se touto problematikou, zejména tedy na základě výročních zpráv pro jednotlivé roky a seznam realizovaných projektů a příjemců finančních prostředků.

V šesté kapitole bude provedená analýza a hodnocení čerpání finančních prostředků v rámci ROP Střední Morava shrnuto.

1 REGIONÁLNÍ POLITIKA EU

Vstupem do EU v květnu roku 2004 bylo umožněno ČR podílet se na vytváření politiky hospodářské a sociální soudržnosti, také označované regionální či strukturální politika.

Aby bylo možné pochopit danou problematiku, je nezbytné definovat pojem regionální politika. Definice existuje celá řada, přesto však žádná nebyla uznána za všeobecně přijatelnou. Nejčastěji používanou definicí regionální politiky je definice dle Vanhoveho a Klaassena, podle nichž regionální politika „*představuje všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností, respektive se pokoušející napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů.*“²

V této první kapitole je nejprve podstatné objasnit příčiny vzniku regionální politiky a přiblížit její vývoj, aby bylo možné pochopit její postupně vzrůstající význam. Ten vzrostl zejména rozšířeními o Řecko, Španělsko a Portugalsko (tzv. Jižní rozšíření) v 80. letech a po rozšíření o země Střední a Východní Evropy (dále SVE) v letech 2004 a 2007. Země, které se staly novými členskými státy, včetně ČR, patřily k méně hospodářsky vyspělým zemím. To přispělo ke zvýšení disparit nejen mezi státy, ale také na úrovni regionů v rámci jednotlivých států.

V průběhu vývoje regionální politiky a růstu jejího významu, bylo třeba vytvořit nástroje, jejichž prostřednictvím by byla financována. Pro tyto účely byly postupně zakládány strukturální fondy. Prvními z těchto fondů byly Evropský sociální fond (ESF) a Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF). Aby bylo možné určit, do kterého regionu nebo území členského státu, budou finance alokovány, byl vytvořen jednotný systém nomenklatury územních statistických jednotek (NUTS).

---

² GALVASOVÁ, I. a kol. *Rozvojový interaktivní audit, regionální politika a poznání disparit*. Brno: GaREP, 2009, s. 25

1.1 Vývoj regionální politiky EU

V současné době je pojem regionální nebo strukturální politika mnohem častěji nahrazován pojmem politika hospodářské a sociální soudržnosti nebo politika koheze. Přestože regionální politika patří k poměrně novým aktivitám EU, stala se jednou z nejdůležitějších politik EU, která má zajistit konkurenceschopnost Evropy ve světě. Regionální politika je zaměřena na vyrovnaní nejen hospodářských, ale také sociálních diferencí mezi jednotlivými regiony s cílem udržení hospodářského rozvoje a vysoké úrovně zaměstnanosti, rozvoje infrastruktury a v neposlední řadě také ochrany životního prostředí.³ Z předcházejícího konstatování lze odvodit, že hlavními motivy vzniku regionální politiky nebyly motivy pouze ekonomické a sociální, ale také ekologické.

Římská smlouva neboli Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství (dále Smlouva o EHS), se stala základní smlouvou regionální politiky. Protože však zakládající členské státy byly poměrně homogenní, o regionální politiku neprojevovali hlubší zájem.⁴ I přes homogenitu členských států se v preambuli Smlouvy o EHS státy zavázaly „posílit jednotu hospodářství svých zemí a zajistit jejich harmonický rozvoj zmenšováním rozdílů mezi jednotlivými regiony a odstraněním zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů.“⁵ Podpisem Římských smluv v roce 1957 členské státy potvrdili vznik Evropské investiční banky (dále EIB), která poskytovala půjčky a garance na projekty v méně rozvinutých oblastech.⁶ Založení prvních fondů, tedy ESF a EAGGF, bylo úzce spjato se založením EIB.

Výraznější tendence v oblasti regionální politiky souvisely s rozšířením Evropského Společenství (dále ES) o Dánsko, Irsko a Velkou Británii v roce 1973. Především Irsko a Velká Británie byly státy, u kterých byly silně znatelné difference u jednotlivých regionů. V roce 1974 byl založen Evropský fond pro regionální rozvoj (European Regional Development Fund, dále ERDF), ze kterého byly finance alokovány především do zaostávajících regionů těchto nových členských zemí.⁷

---

³ ABRHÁM, J., HELÍSEK, M., PLCHOVÁ, B. *Česká republika a EU. Ekonomika – Měna – Hospodářská politika*. Praha: KRIGL, 2010, s. 70

⁴ KUČEROVÁ, I. *Evropská unie: Hospodářské politiky*. Praha: Univerzita Karlova, 2007, s. 275

⁵ http://www.euroskop.cz/gallery/2/756-smlouva_o_es_nice.pdf

⁶ CIHELKOVÁ, E., JAKŠ, J. a kol. *Evropská integrace – Evropská Unie*. Praha: VŠE, 2004, s. 102

⁷ Tamtéž s. 102

K vytvoření tohoto fondu došlo na nátlak ze strany Velké Británie, která usilovala o kompenzaci ztrát, které jí plynuly ze společné zemědělské politiky (dále SZP).⁸

Význam regionální politiky vzrostl v 80. letech s rozšířením o Řecko, Španělsko a Portugalsko, jejichž hospodářská úroveň byla hluboce pod průměrem členských zemí. V Jednotném evropském aktu přijatém v roce 1986, revidujícím Římské smlouvy, byl poprvé užit pojem hospodářská a sociální soudržnost. Hospodářská a sociální soudržnost je tímto považována za jeden z cílů ES, který má směřovat ke snižování zaostalosti a rozdílů mezi jednotlivými regiony. V důsledku přijetí nových členských zemí, jejichž hrubý domácí produkt (dále jen HDP) bylo nižší než 50 % průměru všech členských zemí, ERDF nebyl dostatečně finančně objemný. Bylo tedy nutné provést reformu regionální politiky. Nedostatek financí byl vyřešen na zasedání v Edinburghu, kde bylo rozhodnuto o zdvojnásobení finančních prostředků ERDF. Tato reforma se zasloužila o vznik regionální politiky v pravém slova smyslu, která od té doby zahrnovala tři strukturální fondy: ERDF, ESF a EAGGF.⁹

Na přelomu osmdesátých a devadesátých let došlo k výrazným politickým změnám, které podnítily integrační vývoj v Evropě. Těmito politickými změnami rozumíme zhroucení Sovětského svazu socialistický republik¹⁰ (dále SSSR). Znovusjednocení Evropy, které by znamenalo rozšíření stávající základny členských států EU o nově vzniklé státy, představovalo ohromnou výzvu. Po důkladné bilanci výhod a nevýhod východního rozšíření, převýšily výhody rizika, EU rozhodla kladně o začlenění zemí SVE a uzavřela s těmito státy tzv. asociační dohody.¹¹ Asociační dohody byly projevem jejich oboustranné odhodlanosti přistoupit k budoucímu rozšíření. Bývalé státy SSSR byly v porovnání s členskými státy EU ekonomicky méně rozvinuté a hospodářsky slabé. EU v zájmu těchto států, ale i také ve svém vlastním zájmu, ustanovila na zasedání Evropské rady v Kodani 1993 základní podmínky, které asociované země musejí splňovat – tzv. Kodaňská kritéria. V jejich plnění

---

⁸ Přestože měla Velká Británie rozvinutý jen malý zemědělský sektor a patřila v té době ke třem nejchudším zemím EHS, přispívala do rozpočtu na SZP větší objem financí, než bylo spravedlivé vůči jejímu HDP.

⁹ MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. dopl. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009, s. 19 - 20

¹⁰ Mezi země Sovětského svazu patřily: Polsko, Maďarsko, Rumunsko, Sovětský svaz a Východní Německo, Albánie (do r. 1956).

¹¹ Asociační dohoda je mezinárodní dohoda mezi EU a třetími zeměmi, která upravuje vztahy v oblasti hospodářské spolupráce, obchodně-politické vztahy a jiné formy spolupráce.

podporovala EU všechny asociované země prostřednictvím programů finančního i nefinančního charakteru.¹²

Významným mezníkem v historii regionální politiky byl rok 1992, kdy byla podepsána Maastrichtská smlouva.¹³ Prostřednictvím Maastrichtské smlouvy byly rozšířeny stávající tři strukturální fondy o Finanční nástroj pro orientaci rybolovu (dále FIFG), Evropský investiční fond (dále EIF) a Fond soudržnosti (dále FS). FIFG je specifickým základním nástrojem řízení rybolovu, jehož prostřednictvím byla poskytována veřejná finanční podpora na rozvoj chovu ryb, ochranu některých přímořských oblastí, modernizaci loďstva apod. I přes svou specifickou orientaci se řadil ke strukturálním fondům. EIF se orientoval na pomoc novým malým a středním podnikům. Mezi strukturální fondy nepatří FS, jehož vznik byl vynucen Španělskem a jeho účelem je poskytování pomoci v plnění maastrichtských kritérií zemím, jejichž HDP je nižší než 90 % průměru EU.¹⁴

V důsledku budoucího rozšíření o deset zemí SVE (tzv. Východní rozšíření) musela regionální politika čelit dalšímu problému, kterým byl opět nedostatečný objem finančních prostředků. Bylo tedy nevyhnutelné provést další reformu regionální politiky. Amsterodamskou smlouvou z roku 1997 byly provedeny změny v Maastrichtské smlouvě. Kromě provedení další reformy však bylo nutné zabývat se rozšířením o země SVE mnohem hlouběji. Této problematice se věnoval dokument zvaný Agenda 2000. Agenda 2000 koncipovala finanční plán pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů pro období 2000 – 2006.

Reformou bylo původních šest cílů redukováno na pouhé tři, čímž bylo docíleno větší koncentrace a efektivnosti poskytnutých finančních prostředků. V programovacím období 2000 – 2006 na základě Nařízení Rady 1260/1999 Evropského společenství, o Obecných ustanoveních strukturálních fondů, se finanční nástroje zaměřují na dosažení těchto tři prioritních cílů:

---

¹² Kodaňská kritéria představovala mimo kritéria ekonomická a politická také schopnost převzít závazky plynoucí z členství a efektivně aplikovat *acquis communautaire*.

¹³ Maastrichtskou smlouvou došlo ke vzniku názvu Evropská unie. Smlouva nabyla účinnosti v listopadu 1993.

¹⁴ MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. dopl. vyd. Brno: Barrister &Principal, 2009, s. 21 – 22

- *Cíl 1: Podpora rozvoje a strukturálního přizpůsobování regionů, které ve svém rozvoji zaostávají za ostatními.*
- *Cíl 2: Podpora hospodářská a sociální konverze oblastí, které se potýkají se strukturálními problémy.*
- *Cíl 3: Podpora adaptace a modernizace politika a systémů vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti.¹⁵*

Přestože se zdálo, že doposud provedené reformy regionální politiky budou dostačující, zvýšením počtu členských zemí na dvacet pět při Východním rozšíření, toto přesvědčení vyvrátilo. Evropská Komise (dále EK) předložila v roce 2004 návrh na reformu, která se týkala programovacího období 2007 – 2013. EK zároveň také schválila návrh rozpočtu EU, zahrnující již všech 27 členských států po Východním rozšíření. Pro nadcházející období 2007 – 2013 se původní tři prioritní cíle změnilly na tři základní cíle:

- *Cíl 1: Konvergence*
- *Cíl 2: Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost*
- *Cíl 3: Evropská územní spolupráce¹⁶*

Toto období přineslo také snížení počtu strukturálních fondů, ze kterých lze čerpat finanční prostředky. Z původních čtyř fondů jsou finance čerpány pouze z ERDF a ESF.¹⁷

---

¹⁵ WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. Praha: VŠE, 2003, s. 42

¹⁶ MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. dopl. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009, s. 23 – 24

¹⁷ ABRHÁM, J., HELÍSEK, M., PLCHOVÁ, B. *Česká republika a EU. Ekonomika – Měna-Hospodářská politika*. Praha: KRIGL, 2010, s. 71

1.2 Územní jednotky NUTS

EU má v současnosti, po přistoupení Chorvatska k 1. červenci, celkem dvacet osm členských států, z nichž každý má odlišné správní členění. Pro statistické účely EU, které by porovnávaly ekonomické ukazatele jednotlivých regionů členských zemí, založil Eurostat na počátku sedmdesátých let dvacátého století jednotný systém klasifikace územních statistických jednotek NUTS.¹⁸ Jednotky NUTS jsou základními územními jednotkami, využívané k statistickému monitorování a porovnávání ekonomických ukazatelů v souvislosti s realizací a hodnocením regionální politiky.

Jednotná nomenklatura územních statistických jednotek založená v sedmdesátých letech používala pouze tři úrovně – NUTS 1, NUTS 2 a NUTS 3. V devadesátých letech dvacátého století byly stanoveny nové jednotky NUTS 4 a NUTS 5. Jednotky NUTS 4 a NUTS 5 nejsou v řadě členských zemí vymezeny, protože se jedná o nejmenší lokální jednotky, tzv. místní správní jednotky označovány LAU 1 a LAU 2. K legislativnímu ustanovení došlo nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 1059/2003 o vytvoření společné klasifikace územních statistických jednotek NUTS. V tomto nařízení je stanovena minimální a maximální hodnota (počet obyvatel), které musí dané regiony obsahovat (viz. Tabulka 1).¹⁹

Tabulka 1: Úrovně soustavy NUTS a meze počtu jejich obyvatel

Úroveň	Minimum	Maximum
NUTS 1	3 000 000	7 000 000
NUTS 2	800 000	3 000 000
NUTS 3	150 000	800 000

Zdroj: www.euroskop.cz

¹⁸ Z francouzského La nomenclature des unités territoriales statistiques, zkratka vznikla z anglického Nomenclature of Territorial Units for Statistics.

¹⁹ WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, 2006, s. 44 – 45

1.2.1 Územní jednotky NUTS v České republice

Územní statistické jednotky NUTS byly v ČR na základě dohody Českého statistického úřadu (dále ČSÚ) a Eurostatu zavedeny usnesením Vlády České republiky č. 707/1998 ze dne 26. října 1998. Klasifikace územních statistických jednotek CZ – NUTS byla zavedena opatřením ČSÚ ze dne 27. dubna 1999 následovně:

- *NUTS 1 – 1 jednotka, tj. území celé České republiky*
- *NUTS 2 – 8 územních jednotek České republiky*
- *NUTS 3 – 14 nových krajů České republiky*
- *NUTS 4 – 77 okresů*
- *NUTS 5 – obce České republiky (6 259).²⁰*

Česká republika byla tradičně rozdělena na kraje, které odpovídají úrovni NUTS 3. Kvůli vstupu do EU však zavedla mezi stát a kraje ještě jednu úroveň členění - NUTS 2. Na úroveň NUTS 2 směřují finance z fondů EU v cíli Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, jejichž minimální počet obyvatel je 800 000. České kraje však tohoto počtu nedosahovaly, proto byly sdruženy do tzv. regionů soudržnosti, které jsou tvořeny jedním či více kraji. Územní jednotky NUTS 2 jsou klasifikovány následovně:

- *NUTS 2 Praha – území hl. města Prahy*
- *NUTS 2 Střední Čechy – území Středočeského kraje*
- *NUTS 2 Jihozápad – území Jihočeského a Plzeňského kraje*
- *NUTS 2 Severozápad – území Ústeckého a Karlovarského kraje*
- *NUTS 2 Severovýchod – území Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického kraje*
- *NUTS 2 Jihovýchod – území kraje Vysočina a Jihomoravského kraje*

---

²⁰ WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, 2006, s. 46

- V následující mapce jsou znázorněny všechny regiony soudržnosti NUTS 2 v ČR.

1.3 Legislativní ukotvení regionální politiky EU

²¹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>

17

Sekundárními právními předpisy regionální politiky jsou příslušná nařízení Rady EU, která jsou nejsilnějšími právními akty. „*Nařízení je akt s tzv. přímým účinkem, což znamená, že platí, aniž by muselo být speciálně transformováno do vnitrostátního práva členských států.*“²³ Jedná se zejména o nařízení o strukturálních fondech a kohezním fondu.

1.3.1 Legislativní úprava regionální politiky v České republice

Významným mezníkem v oblasti regionální politiky v ČR představovalo Usnesení vlády č. 235 ze dne 8. dubna 1998, které ustanovilo zásady regionální politiky. Toto usnesení definovalo regionální politiku jako „*koncepční a výkonnou činnost státu a regionálních orgánů.*“²⁴

Základní legislativní rámec regionální politiky v ČR byl pak vytvořen v roce 2000. Důležitými zákony, které regionální politiku v rámci ČR upravují, jsou zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, který v jednotlivých paragrafech uvádí oblasti podpory regionálního rozvoje, zaměření státní podpory regionálního rozvoje vymezuje působnost Ministerstva pro místní rozvoj, krajů a obcí při podpoře regionálního rozvoje apod.²⁵

1.4 Shrnutí

Role regionální politiky v celé historii evropské integrace s postupem času měnila. Z politiky, která stála spíše v pozadí jako méně významná, se souběžně s rozvojem integrace především v oblasti rozšiřování stala politika dominující. Její rozvoj a rostoucí význam si vyžadoval ukotvení do legislativního rámce EU, vyřešení jejího financování nebo také stanovení požadovaných cílů.

---

²³ FIALA, P., PITROVÁ, M. *Evropská unie*. 1. Vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003, s. 347

²⁴ WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. Praha: VŠE, 2003, s. 204

²⁵ <http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/zakladni-legislativa-regionální-politiky-v-cr.html>

Vzhledem k tomu, že cílem této politiky je odstraňování disparit mezi regiony jednotlivých členských států, bylo nutné vytvořit systém, který by umožňoval srovnání jejich ekonomických ukazatelů.

EU má v současnosti celkem dvacet osm členských států. Rozšíření EU o země SVE, kam patří i ČR, bezpochyby posílil význam regionální politiky. ČR se poměrně dobře chopila příležitosti čerpat finance v rámci regionální politiky a i přesto, že do rozpočtu EU přispívá finančními prostředky, její příjmy převyšují odvody do rozpočtu EU. ČR si tedy dlouhodobě udržuje tzv. čistou pozici.²⁶ Je tedy patrné, že příležitosti získat odvedené finance do rozpočtu EU a čerpat je ještě v mnohem větším objemu, se chopila ČR řádně.

V souvislosti s čerpáním financí z evropských strukturálních fondů však ČR čelila a stále čelí poměrně velké vlně kritiky ze strany odborníků, ale také samotné EU. Ta se dotýká především problematiky limitů a bariér na straně ČR, kterými se zabývají např. Zimmermannová a Brown.²⁷ Kritika směřovala k přílišné byrokratické zátěži, nedostatečné administrativní kapacitě, nedokonalému monitorovacímu systému nebo k problémům související s harmonizací práva.

---

²⁶Čistá pozice ČR vůči EU je dlouhodobá, celkově zaplatila ČR od svého vstupu v roce 2004 do roku 2012 301,2 mld. Kč a získala 551,2 mld. Kč. Kladné saldo čisté pozice ČR dosáhlo celkově 250 mld. Kč.

²⁷ ZIMMERMANOVÁ, L., BROWN, L., *Problematika čerpání prostředků ze strukturálních fondů v České republice: překážky limitující plynulé čerpání z fondů*. [online]

2 REGIONÁLNÍ POLITIKA V ČR V LETECH 2004 – 2006

ČR vstoupila do EU v květnu roku 2004 jako hospodářsky méně rozvinutý stát a zařadila se tedy mezi země, které čerpají finanční prostředky z fondů EU v rámci politiky hospodářské a sociální soudržnosti neboli regionální politiky. ČR se týkala prozatím tři programovací období, z nichž jí bylo umožněno čerpat finanční prostředky, a to: programovací období 2000 – 2004 v rámci předvstupní pomoci, dále tzv. zkrácené programovací období 2004 – 2006 a v současnosti pomalu se uzavírající programovací období 2007 – 2013. Vzhledem k cíli bakalářské práce, kterým je zhodnocení osmiletého členství ČR od doby jejího vstupu v roce 2004 do roku 2013, se budu zabývat pouze tzv. zkráceným obdobím 2004 – 2006 a programovacím obdobím 2007 – 2013.

V době vstupu ČR do EU již probíhalo programovací období 2000 – 2006, ze kterého všechny členské země s HDP nižším než 90 % průměru EU, tedy i ČR, čerpaly finance.²⁸ Zejména díky připravenosti ČR v oblasti legislativy, upravující regionální politiku, mohla čerpat ihned po svém vstupu z fondů EU v rámci tzv. zkráceného období v letech 2004 - 2006. V tomto období byly stanoveny tři cíle, čtyři Iniciativy Společenství a další speciální programy. Pro ČR byla v tomto zkráceném období vymezena finanční podpora v celkové výši 2,8 mld. EUR, z toho 1,2 mld. EUR bylo vyčleněno z FS a 1,6 mld. EUR ze strukturálních fondů. Z celkové částky se ČR podařilo ze strukturálních fondů realizovat projekty v hodnotě 1,37 mld. EUR.²⁹

Protože se jednalo o vůbec první a navíc tzv. zkrácené programovací období, jehož se účastnila ČR ihned po svém vstupu do EU, lze jej z hlediska schopnosti ČR využít a čerpat prostředky z fondů EU hodnotit poměrně kladně. Přesto však na straně ČR existovaly bariéry a limity.

---

²⁸ ČR patří mezi země, jejichž HDP nedosahuje 90 % průměru EU. V letech 2004 – 2006 se HDP ČR pohybovalo okolo 80 % .

²⁹ Bulletin - Strukturální fondy 2004-2006 výsledky a dopady na současné programové období [online].

2.1 Cíle programovacího období 2000 – 2006

Cíle programovacího období 2000 – 2006 byly ustanoveny v Nařízení o obecných ustanoveních o strukturálních fondech a definují účel, oblast a příjemce podpory. EK pro programovací období 2000 – 2006 schválila následující cíle – Cíl 1 Podpora rozvoje zaostávajících regionů, Cíl 2 – Podpora oblastí potýkajících se s restrukturalizací a Cíl 3 – Podpora politiky zaměstnanosti a vzdělání. V rámci těchto tří cílů bylo v ČR realizováno sedm operačních programů (dále OP), z nichž dva programy byly určeny výlučně pro hl. město Prahu.

2.1.1 Cíl 1 – Podpora rozvoje zaostávajících regionů

Prostředky z Cíle 1 jsou alokovány do zaostávajících regionů. Kritériem pro posouzení, zda bude daný region čerpat finance z Cíle 1, je jeho ekonomická úroveň. Ta je všeobecně udávána pomocí indikátoru HDP. Pojem zaostávající region je chápán jako region NUTS 2, jehož průměrný HDP na jednoho obyvatele je nižší než 75 % průměru EU.³⁰ Na základě vymezení pojmu zaostávajícího regionu se operační programy Cíle 1 realizované v ČR týkaly všech regionů s výjimkou hl. města Prahy. Výše HDP na 1 obyvatele v Praze se v letech 2004 – 2006 pohybovala vysoce nad 75 % průměru EU. Srovnání výše HDP jednotlivých regionů ČR (NUTS 3) v průběhu let 2004 – 2006 je znázorněno v Tabulce 2.

Tabulka 2: Hrubý domácí produkt regionů (NUT2) ČR v letech 2004 – 2006

Region	2004	2005	2006	2007	2008
CZ01 Praha	163	166	168	177	175
CZ02 Střední Čechy	73	72	75	77	75
CZ03 Jihozápad	73	73	74	74	68
CZ04 Severozápad	64	64	64	65	63
CZ05 Severovýchod	66	67	67	68	65
CZ06 Jihovýchod	69	70	71	74	73
CZ07 Střední Morava	62	62	62	64	64
CZ08 Moravskoslezsko	64	67	67	69	69

Zdroj: www.epp.eurostat.ec.europa.eu

³⁰ HAD, M., STACH, S., URBAN, L. *Česká republika v EU. Členství, přínosy, výzvy*. Praha: Linde, 2006, s. 105

Z tabulky je zřejmé, že mezi regiony ČR dosahují nejvyšší úrovně HDP regiony Praha a Střední Čechy. Výrazně nadprůměrné HDP vykazuje region Praha, HDP ostatních regionů se pohybuje pod průměrem 75 % HDP EU. Ekonomická úroveň regionů je odlišná, nejchudšími regiony jsou Moravskoslezsko, Střední Morava a Severozápad, jejichž úroveň HDP zatím nedosahuje 75 % průměru EU.

Cíl 1 byl realizován prostřednictvím všech čtyř fondů EU – ERDF, ESF, EAGGF a FIFG a celkově bylo na tento cíl vyhrazeno 135,95 mld. EUR (v cenách roku 1996), což představovalo 69,7 % prostředků fondů.³¹

Pro ČR bylo alokováno celkem na Cíl 1 alokováno přibližně 1 454,3 mil. EUR.³² Poskytnuté finanční prostředky byly přerozděleny mezi jednotlivé operační programy, které byly tematicky rozlišeny. ČR čerpala z Cíle 1 na celkem pět vymezených operačních programů:

- *OP Infrastruktura*
- *OP Průmysl a podnikání*
- *OP Rozvoj lidských zdrojů*
- *OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství*
- *Společný regionální operační program*³³

Rozložení celkové alokace pro ČR na Cíl 1 do jednotlivých operačních programů fungujících v období 2004 – 2006 je uvedeno v následující tabulce. Z tabulky vyplývá, že nejvyšší podíl alokace byl poskytnut na Společný regionální operační program (SROP), a to ve výši 454, 3 mil. EUR. Tato částka představuje 31 % z celkové alokace na Cíl 1 pro ČR. SROP zahrnuje rozvojové aktivity všech sedmi regionů soudržnosti NUTS 2 v rámci ČR s výjimkou hl. města Prahy.

---

³¹WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, 2006, s. 40

³² Průvodce fondy EU. [online]. s. 28

³³ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Operacni-programy>

Tabulka 3: Prerozdělení finančních prostředků na operační programy v Cíli 1 pro ČR (v EUR)

Operační program	ERDF/ESF	ČR	ERDF/ESF + ČR
OP Infrastruktura	246 360 355	88 348 052	334 708 407
OP Průmysl a podnikání	260 852 142	86 950 712	347 802 854
OP Rozvoj lidských zdrojů	318 819 283	103 610 232	422 429 515
OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	173 901 427	76 712 544	250 613 971
Společný regionální operační program	454 332 571	144 596 855	598 929 426
Celkem	1 454 265 778	500 218 395	1 954 484 173

Zdroj: www.mfcr.cz

2.1.2 Cíl 2 – Podpora oblastí potýkajících se s restrukturalizací

Pro regiony čerpající finance z Cíle 2 jsou definována kritéria, která musejí splňovat. Základním kritériem pro zařazení regionu do Cíle 2 je, že tyto regiony jsou postižené socioekonomickou restrukturalizací a zároveň nečerpají finance z Cíle 1. Pod těmito regiony si lze představit regiony, které mají upadající tendenci v oblasti hospodářské a sociální, např. vykazují dlouhodobě vysokou míru nezaměstnanosti, kriminalitu, špatnou úroveň školství apod. O tom, které regiony budou spadat do tohoto cíle, rozhoduje EK.

Naplnění Cíle 2 je dosahováno pomocí prostředků plynoucích z fondů ERDF, ESF a FIFG. Celkový objem financí vymezených na realizaci Cíle 2 v rámci EU dosahoval 11,5 % z celkových prostředků fondů, v přepočtu asi 22,5 mld. EUR (v cenách roku 1996).³⁴

S ohledem na stanovená kritéria, se naplnění tohoto cíle v ČR týkalo pouze vybraných oblastí hl. města Prahy. V dokumentu Jednotný programový dokument pro Cíl 2 (dále JPD 2) jsou vymezeny tři strategické priority:

- *Priorita 1 – Revitalizaci a rozvoj městského prostředí*

³⁴ WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, 2006, s. 40

- *Priorita 2 – Vytváření podmínek budoucí prosperity vybraného území*
- *Priorita 3 – Technická pomoc*³⁵

Výše uvedené priority by měly vytvořit podmínky pro prosperitu a příznivý vývoj území hl. města Prahy. JPD 2 je převážně zaměřen na zlepšení městského prostředí a odstranění slabých stránek a překážek bránících v rozvoji regionu. Pro období 2004 – 2006 bylo pro ČR v rámci tohoto cíle vyhrazeno přibližně 142,6 mil. EUR.³⁶ Poměr financování tohoto cíle byl 50 % z fondů EU a 50 % ze státního rozpočtu ČR.

2.1.3 Cíl 3 – Podpora politiky zaměstnanosti a vzdělání

Cíl 3 je cíl plošný a je aplikován pouze v těch regionech, které nezískávají podporu z Cíle 1. Již z jeho názvu je znatelné že se orientuje především na aktivity v oblasti rozvoje lidských zdrojů, modernizace systémů vzdělávání, oblasti celoživotního vzdělávání, vytváření aktivní politiky zaměstnanosti apod.

Pro Cíl 3 bylo z evropských fondů vymezeno celkem 24 mld. EUR (v cenách roku 1996), což představovalo asi 12,3 % prostředků fondů. S ohledem na aplikaci pouze do regionů mimo Cíl 1, došlo k vyloučení všech regionů ČR s výjimkou hl. m. Prahy.³⁷

Celkový objem financí 117,6 mil. EUR určených pro ČR na rozvoj lidských zdrojů byl poskytován na základě Jednotného programového dokumentu pro cíl 3 (dále JPD 3). Cílem podpory politiky a zaměstnanosti je vytvořit „*efektivní trh práce založený na kvalifikované pracovní síle, konkurenceschopnosti zaměstnavatelů, využití výzkumně-vývojového potenciálu regionu, sociální integraci ohrožených skupin a rovnosti příležitostí při respektování zásad udržitelného rozvoje.*“³⁸

Výše stanovených cílů bylo dosaženo prostřednictvím finančních prostředků poskytnutých z ESF. Čerpání prostředků z ESF probíhalo na principu spolufinancování, tedy

³⁵ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Jednotne-programove-dokumenty/JEDNOTNY-PROGRAMOVY-DOKUMENT-PRO-CIL-2>

³⁶ <http://www.prahafondy.eu/cz/jpd2.html>

³⁷ Průvodce fondy EU [online] s. 13

³⁸ <http://www.esfcz.cz/04-06/jpd3>

50 % bylo financováno z ESF a zbylých 50 % členským státem z veřejných prostředků, tj. ze státního rozpočtu a rozpočtu hl. města Prahy. Výše podpory z ESF činila tedy celkem 58,8 mil. EUR, dalších Výše podpory z ESF činila tedy 58,8 mil. EUR, dalších 58,8 mil. EUR bylo financováno z veřejných zdrojů ČR.

2.2 Iniciativy Společenství

Iniciativy Společenství představují zvláštní programy, které vytvořila EK za účelem řešení specifických problémů týkajících se všech území EU. Souběžně se třemi cíly v období 2000 – 2006, fungovaly v rámci podpory z FS čtyři iniciativní programy:

- *URBAN – podpora hospodářské a sociální regenerace měst a příměstských oblastí procházejících krizovým obdobím.*
- *LEADER + – rozvoj venkovských oblastí*
- *EQUAL – nadnárodní spolupráce zaměřená na boj proti všem formám diskriminace a nerovnosti na trhu práce*
- *INTERREG III – podpora přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce za účelem harmonického, vyváženého a udržitelného rozvoje Společenství jako celku.*³⁹

V ČR nebyly aktivní všechny výše zmíněné iniciativní programy. V Návrhu společné pozice EU a ČR bylo rozhodnuto o tom, že Iniciativa LEADER + společně s Iniciativou URBAN nebudou v ČR prozatím fungovat v plném rozsahu. Jejich absence však bude nahrazena v rámci dílčích cílů programů zahrnutých v Rámci podpory Společenství.

---

³⁹ ABRHÁM, J., HELÍSEK, M., PLCHOVÁ, B. *Česká republika a EU. Ekonomika – Měna-Hospodářská politika*. Praha: KRIGL, 2010, s. 71

2.2.1 Iniciativa INTERREG III

Iniciativa INTERREG III představuje v podstatě pokračování již předcházející iniciativy z minulých programovacích období EU. EK schválila tuto iniciativu i pro období 2000 – 2006, přičemž ji rozdělila do tří sekcí. Jednotlivé sekce se věnují úrovním spolupráce členských zemí EU. Spolupráce na přeshraniční úrovni je obsažena v iniciativě INTERREG IIIA, nadnárodní spolupráce v iniciativě INTERREG IIIB a meziregionální v iniciativě INTERREG IIIC. Na iniciativu INTERREG III, která je financována z ERDF, vymezila EU celkový objem prostředků ve výši 4 875 mil. EUR.⁴⁰

Celkově lze z ERDF financovat až 50 % výdajů, v regionech spadajících pod Cíl 1 až do výše 75 % celkových výdajů. Výše finančních prostředků plynoucích do jednotlivých členských států byla stanovena EK na základě podílu obyvatelstva v daném regionu v závislosti na jeho situovanosti.⁴¹ Pojem situovanost regionu vypovídá o tom, zda se jedná o region na vnitřních hranicích EU, ve zvláštních periferních oblastech nebo na hranicích se státy SVE. Pro ČR v rámci tohoto programu bylo vyčleněno zhruba 68,7 mil. EUR.⁴²

2.2.1.1 Program INTERREG IIIA

Státní hranice členských států by neměly být považovány překážky, které by bránily rovnoměrnému rozvoji a integraci celého území integrace. Program INTERREG IIIA orientovaný na přeshraniční spolupráci, usiluje o rovnoměrnou ekonomickou i sociální úroveň příhraničních regionů.

V rámci ČR se program INTERREG IIIA dále rozděluje do pěti sekcí, z nich každá je zaměřena na vztah k jednotlivým hraničním oblastem České republiky. Členění programu INTERREG IIIA je následovné:

---

⁴⁰ WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, 2006, s. 31

⁴¹ Tamtéž s. 31

⁴² Průvodce fondy EU [online] s.

- *INTERREG IIIA ČR – Polsko*
- *INTERREG IIIA ČR – Bavorsko*
- *INTERREG IIIA ČR – Sasko*
- *INTERREG IIIA ČR – Rakousko*
- *INTERREG IIIA ČR – Slovensko*⁴³

ČR byla v rámci iniciativy INTERREG IIIA oprávněna čerpat prostředky až do výše 55 mil. EUR, poskytnutých z ERDF. Výše těchto prostředků byla rozdělena do jednotlivých sekcí (viz Tabulka 4).

Tabulka 4: Celkový objem alokovaných a vyčerpaných prostředků v rámci Iniciativy INTERREG IIIA (v mil. EUR)

Přeshraniční spolupráce	Objem financí	Vyčerpáno	Vyčerpáno v %
<i>Česká republika – Polsko</i>	16,5	15,78	95,6 %
<i>Česká republika – Slovensko</i>	9	8,37	93,0 %
<i>Česká republika – Sasko</i>	9,9	9,40	95,0 %
<i>Česká republika – Rakousko</i>	11	10,45	95,0 %
<i>Česká republika – Bavorsko</i>	8,6	8,17	95,0 %
CELKEM	55	52,17	94,9 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů dostupných z www.ap3.crr.cz

2.2.1.2 Program INTERREG IIIB CADSES

Pro tento program je základním cílem rozvinout nadnárodní spolupráci mezi ústředními, regionálními a místními orgány v prostoru zemí integrovaných do území CADSES.⁴⁴ Cíle zemí integrovaných do území CADSES vycházejí ze čtyř priorit, které pojednávají o otázkách územního rozvoje a podpory hospodářské a sociální

⁴³ WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, 2006, s. 31

⁴⁴ Pro účely programu Interreg IIIB je Evropa členěna do třinácti území. Pod území CADSES (Central, Adriatic, Danubian and Southeastern European Space) spadá území středoevropské, jaderské, podunajské a jihovýchodní Evropy, zahrnující osmnáct zemí.

soudržnosti, rozvoji dopravních systémů a přístupu k informační společnosti, o ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního dědictví.⁴⁵

Aktivně se podílet a účastnit tohoto programu v rámci Iniciativy INTERREG jsou oprávněny všechny veřejné i soukromé právnické osoby, které mají oprávnění se podílet na územním plánování, regionální či ekonomické politice daného státu.

Celkový objem financí alokovaných pro ČR na iniciativu INTERREG IIIB dosáhl výše 9,6 mil. EUR, poskytnutý z ERDF.⁴⁵

2.2.1.3 Program INTERREG IIIC

Pomocí programu INTERREG IIIC jsou podporována evropská projektová partnerství zejména mezi regiony, které spolu nesousedí. Jeho hlavní náplní je umožňovat vzájemnou výměnu zkušeností a vytváření společných aktivit a strategií v oblasti regionálního vývoje. Území EU bylo rozděleno do 4 programových zón – Sever, Jih, Východ a Západ. Toto rozdělení bylo provedeno pouze za účelem řídit jednotlivé oblast a nikoliv za předpokladu, že spolupráce mezi regiony bude probíhat v dané zóně. Naopak, projekty, kterých se účastní také regiony z jiných zón, jsou upřednostňovány.⁴⁷

Na podporu tohoto programu bylo v rámci ČR vymezeno z ERDF celkově asi 4,07 mil. EUR.⁴⁸

2.2.2 Iniciativa EQUAL

Program v rámci Iniciativy EQUAL bojuje na mezinárodní úrovni spolupráce proti všem formám diskriminace a nerovnosti na trhu práce. Iniciativa usiluje o prosazení a podporu znevýhodněných osob (např. dlouhodobě nezaměstnaných, dále starších občanů, osob se zdravotním postižením, absolventů škol apod.) na trhu práce.

---

⁴⁵ <http://ap3.crr.cz/cs/programy-eu/obdobi-2004-2006/interreg-iii-b-cadses/>

⁴⁶ Průvodce fondy EU [online]. s. 112

⁴⁷ <http://ap3.crr.cz/cs/programy-eu/obdobi-2004-2006/interreg-iiic/>

⁴⁸ Průvodce fondy EU [online]. s. 112

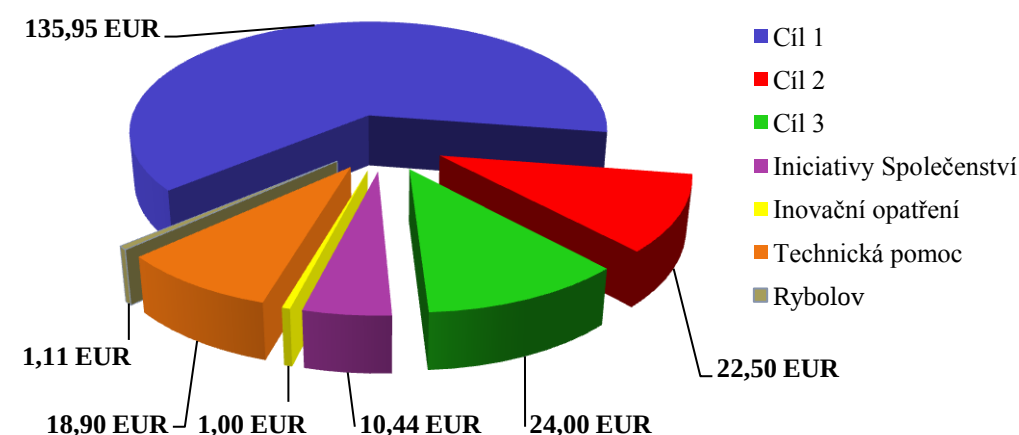
Program Iniciativy EQUAL na rozdíl od programu Iniciativy INTERREG III probíhal na území celého členského státu, tedy i v oblastech mimo Cíl 1, kam spadají regiony s HDP nižším než 75 % průměru EU. V ČR spadaly do této iniciativy všechny regiony včetně hl. města Prahy.

Podpora je poskytována z ESF a je založena na principu spolufinancování. Pro období 2004 – 2006 bylo pro ČR vyhrazeno více než 43,9 mil. EUR, které financovaly celkem 74 projektů. Celková finanční podpora z ESF dosáhla výše 32,1 mil. EUR (asi 73 %). Zbývajících 11,8 mil. EUR (27 %) bylo hrazeno spolufinancováním ČR z veřejných financí.⁴⁹

2.3 Shrnutí

V programovacím období 2000 – 2006 bylo z rozpočtu EU na podporu z fondů EU vyčleněno přibližně 213 mld. EUR. Převážná část těchto prostředků směřovala především do méně rozvinutých členských zemí, jakou je také ČR. Pro přehled rozdělení celkové alokace na toto období slouží níže uvedený graf.

Graf 1: Celková alokace EU na strukturální fondy a Fond soudržnosti v období 2000 – 2006 (v mld. EUR)

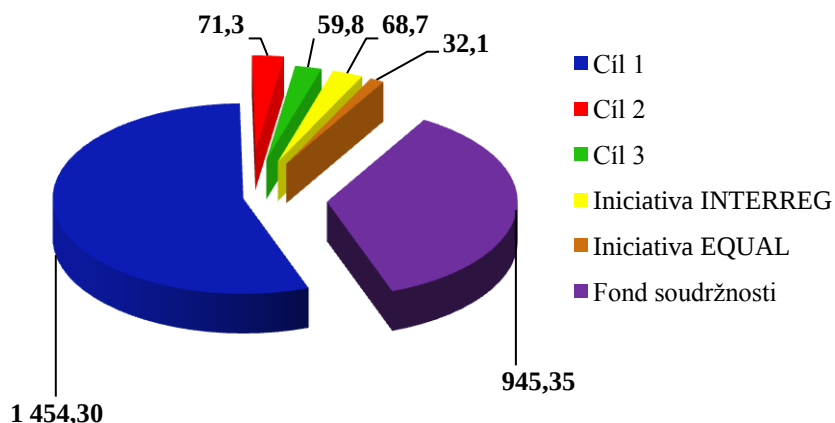

Zdroj: Průvodce fondy EU [online]

⁴⁹ http://ec.europa.eu/employment_social/equal_consolidated/data/document/eva-cz-05.pdf

Česká republika se zapojila do programovacího období po svém vstupu 2004. Celkem pro ni byl vyčleněn objem financí z fondů EU ve výši 2,63 mld. EUR. V grafu níže je znázorněno rozložení alokace finančních prostředků na období 2004 – 2006 na jednotlivé cíle a iniciativy.

Graf 2: Rozložení celkové alokace EU pro ČR na období 2004 – 2006 (v mil. EUR)

Zdroj: www.mfcr.cz

Finanční prostředky alokované do ČR na jednotlivé cíle a iniciativy z fondů EU byly doplněny prostředky z veřejných zdrojů. Jednotlivé částky, které byly spolufinancování vyjádřena v mil. EUR, jsou znázorněny v tabulce níže. Přestože existovaly pochyby, zda ČR dokáže využít prostředky poskytnuté z fondů EU pro toto období, nakonec nedošlo k jejich naplnění. Čerpání z fondů EU lze na základě výše uvedených výsledků hodnotit poměrně kladně, v některých cílech či iniciativách bylo dokonce čerpáno v celkové výši.

Celkem bylo vyčerpáno 99,54 % všech vymezených prostředků. Čerpání v celkové výši nabízených prostředků bylo dosaženo v cílech 2 a 3, které byly určeny pro hl. m. Prahu. Podobně na tom byly jednotlivé Iniciativy. V ostatních oblastech se výše čerpání pohybuje nad 90 %.

Přehled o čerpaných prostředcích v rámci všech operačních programů, iniciativ a programových dokumentů je uveden v následující tabulce.

Tabulka 5: Celková struktura vyčerpaných prostředků ze strukturálních fondů EU (v EUR)

Operační program	Celková alokace	Vyčerpáno	Vyčerpáno v %
Společný regionální operační program	407 055 051	407 055 051	100%
Společný regionální operační program	47 277 520	45 850 377	96,98%
OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	169 790 354	165 684 645	97,58%
OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	4 111 073	3 762 597	91,52%
OP Průmysl a podnikání	260 852 142	258 898 126	99,25%
OP Infrastruktura	246 360 355	246 360 355	100%
OP Rozvoj lidských zdrojů	318 819 283	318 819 283	100%
Jednotný programový dokument pro Prahu – Cíl 2	71 295 400	71 295 400	100%
Jednotný programový dokument pro Prahu – Cíl 3	58 793 363	58 793 363	100%
EQUAL	32 100 930	32 100 930	100%
Interreg Polsko	34 502 947	34 502 947	100%
Interreg Sasko	13 036 240	13 036 240	100%
Interreg Bavorsko	8 600 000	8 600 000	100%
Interreg Slovensko	8 999 999	8 999 999	100%
Interreg Rakousko	11 000 000	11 000 000	100%
CELKEM	1 692 594 657	1 684 759 313	99,54%

Zdroj: www.mfcr.cz

3 PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2007 – 2013

Regionální politika se pro období 2007 – 2013 z hlediska klíčových priorit a stanovení cílů poněkud liší od období předcházejícího. S posledním rozšířením došlo k prohloubení ekonomických i sociálních disparit mezi jednotlivými členskými státy i regiony. Politika soudržnosti proto prošla reformou, která v zásadě vedla ke stanovení tří klíčových priorit. Ty jsou reflektovány v cílech tohoto období.

Tohoto programovacího období se ČR účastnila již od jeho samotného počátku. Pro toto období jsou připraveny pouze dva strukturální fondy, z nichž budou finance čerpány, a to ESF a ERDF. Pomoc bude poskytována také prostřednictvím Fondu soudržnosti. Nově definovanými cíli tohoto období jsou:

- *Cíl Konvergence*
- *Cíl Regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanost*
- *Cíl Evropská územní spolupráce*

Rozpočet na politiku regionální a hospodářské soudržnosti na toto období činí 347 mld. EUR (asi 35,7 % celkového rozpočtu EU). Česká republika na základě finančního rámce pro toto období může čerpat až 26,69 mld. EUR.⁵⁰

3.1 Cíl Konvergence

Cíl Konvergence byl koncipován obdobně jako Cíl Podpora zaostávajících regionů v předcházejícím období. Je zaměřen na podporu hospodářského a sociálního rozvoje méně vyspělých regionů a členských států EU. Oblastmi, na které se tento cíl orientuje, jsou zejména infrastruktura, zaměstnanost, rozvoj informačních a komunikačních technologií a inovace.⁵¹

---

⁵⁰ http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/funding/index_cs.cfm

⁵¹ ABRHÁM, J., HELÍSEK, M., PLCHOVÁ, B. *Česká republika a EU. Ekonomika – Měna-Hospodářská politika*. Praha: KRIGL, 2010, s. 73

Regiony, které spadají do tohoto cíle, jsou jasně vymezeny čtyřmi kritérii, týkající se jejich ekonomické úrovně. Mezi regiony spadající do Cíle Konvergence jsou:

- *regiony s HDP na jednoho obyvatele nižším než je 75 % průměru EU*
- *regiony, které před rozšířením dosahovaly nižší úrovně než je 75 % průměru EU 15 a v EU 25; členské státy, které dosahují nižší úrovně HND než 90 % průměru EU 15, ale více než 90 % průměru EU 25*
- *geograficky vzdálené regiony a oblasti s přírodním handicapem (např. francouzská zámořská území...)*
- *členské země s HDP na jednoho obyvatele nižším než 90 % průměru EU*⁵²

Celková výše finančních prostředků poskytnutých v rámci tohoto cíle je 283,3 mld. EUR. Tato částka bude směřována do celkem 101 regionů členských zemí EU. Finanční pomoc bude poskytována prostřednictvím ESF, ERDF a FS.⁵³

V ČR spadají pod Cíl Konvergence všechny regiony NUTS 2 mimo hl. město Prahu. Cíl je na území ČR realizovaný prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů. Celková finanční alokace na Cíl Konvergence pro ČR je stanovena ve výši 25,9 mld. EUR.⁵⁴ Výše stanovená částka bude alokována do celkem patnácti operačních programů (viz Tabulka 5).

Nejvyšší objem alokace připadne na OP Doprava (asi 22,2 % z celkové alokace na cíl Konvergence) a OP Životní prostředí (asi 18,9 % z alokace na cíl Konvergence). Naopak nejnižší objem financí bude alokováno na OP Technická pomoc (asi 1 % z celkové alokace na cíl Konvergence).

---

⁵² ABRHÁM, J., HELÍSEK, M., PLCHOVÁ, B. *Česká republika a EU. Ekonomika – Měna-Hospodářská politika*. Praha: KRIGL, 2010, s. 73

⁵³ http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#1

⁵⁴ <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/aebef070-3cdd-410e-9cf9-b999e0c316f5/Podrobne-rozlozeni-alokace-podle-programu-a-fondu>

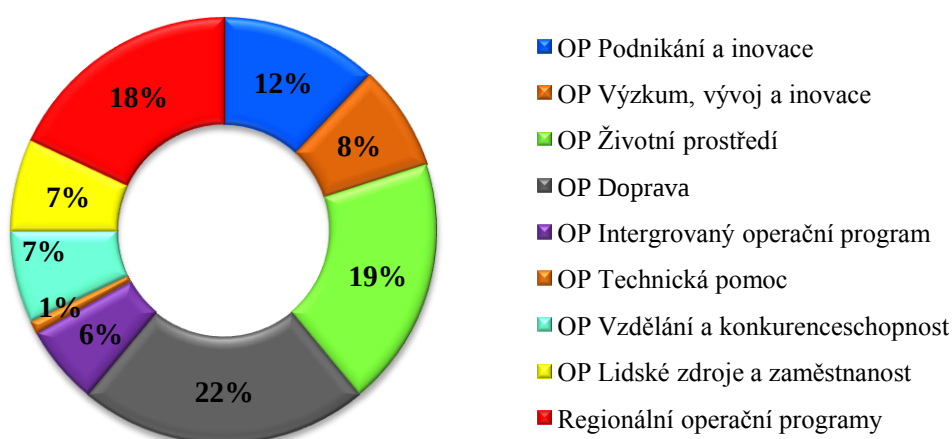
Tabulka 6: Finanční alokace na jednotlivé OP Cíle Konvergence v období 2007 – 2013 (v EUR)

Operační program	Výše alokace
OP Podnikání a inovace	3 041 312 546
OP Výzkum, vývoj a inovace	2 070 680 884
OP Životní prostředí	4 917 867 098
OP Doprava	5 774 081 203
Integrovaný operační program	1 582 390 162
OP Technická pomoc	247 783 172
OP Vzdělávání a konkurenceschopnost	1 828 714 781
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	1 837 421 405
Regionální operační programy	4 659 031 986
<i>Střední Čechy</i>	<i>559 083 839</i>
<i>Jihozápad</i>	<i>619 651 254</i>
<i>Severozápad</i>	<i>745 911 021</i>
<i>Jihovýchod</i>	<i>704 445 636</i>
<i>Severovýchod</i>	<i>656 457 606</i>
<i>Střední Morava</i>	<i>657 389 413</i>
<i>Moravskoslezsko</i>	<i>716 093 217</i>
Celkem	25 959 283 237

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz

Prerozdělení celkové částky na Cíl Konvergence v procentuální výši jednotlivých operačních programů je znázorněno v následujícím grafu.

Graf 3: Podíly alokace vyjádřené v % na jednotlivé operační programy v cíli Konvergence v období 2007 – 2013

Zdroj: Vlastní graf vytvořený na základě údajů z Tabulky 6

3.2 Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Pomoc poskytovaná v rámci cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je určena těm regionům, které nespádají do cíle Konvergence. Týká se tedy regionů, jejichž HDP na jednoho obyvatele je vyšší než 75 % průměru EU. Globálním cílem je přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti a zaměstnanosti obyvatelstva daných regionů prostřednictvím inovací, investic do lidského kapitálu. Tyto kroky by měly vést k zvýšení přitažlivosti těchto regionů pro případné investory a podniky.

Na tento cíl je vymezena částka ve výši 55 mld. EUR, která bude poskytována prostřednictvím ESF a ERDF, a to do celkem 172 regionů.⁵⁵ V rámci ČR spadá pod tento cíl pouze hl. město Praha, do níž bude prostřednictvím dvou operačních programů – OP Adaptabilita a OP Konkurenceschopnost, alokováno 0,42 mld. EUR.⁵⁶

3.3 Cíl Evropská územní spolupráce

Cíl Evropská územní spolupráce je v podstatě koncipován jako Iniciativa INTERREG v programovacím období 2000 – 2006 a dotýká se přeshraniční spolupráce. Mezuregionální a nadnárodní spolupráce je dále upravena v jednotlivých operačních programech. Účelem tohoto cíle je vytvářet vzájemné vztahy a odstraňovat pomyslné bariéry v podobě státních hranic.

Celková částka na tento cíl je pouze 8,7 mld. EUR, což s ohledem na předchozí dva cíle představuje poměrně zanedbatelnou částku. Tato částka bude čerpána z ERDF.⁵⁷

Pro ČR z tohoto objemu financí připadne na OP celkem 0,39 mld. EUR. V období 2007 – 2013 by mělo na území ČR fungovat pět bilaterálních OP, dva samostatné OP (OP Nadnárodní spolupráce, OP Mezuregionální spolupráce) a programy INTERACT a ESPON 2013.

---

⁵⁵ http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#2

⁵⁶ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>

⁵⁷ http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#2

Struktura bilaterálních operačních programů pro tento cíl je:

- *OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko*
- *OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko*
- *OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko*
- *OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko*
- *OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko*⁵⁸

---

⁵⁸ ABRHÁM, J., HELÍSEK, M., PLCHOVÁ, B. *Česká republika a EU. Ekonomika – Měna-Hospodářská politika*. Praha: KRIGL, 2010, s. 77-78

4 REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM REGIONU SOUDŽNOSTI NUTS 2 STŘEDNÍ MORAVA

4.1 Charakteristika regionu soudržnosti Střední Morava

Region soudržnosti Střední Morava je uměle vytvořenou statistickou jednotkou pro účely Eurostatu k provádění politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Region se rozkládá na 9 230 km² a zabírá přibližně 11,7 % území ČR. Sousedícími regiony soudržnosti jsou region Moravskoslezsko, Severovýchod a Jihovýchod.

Region Střední Morava je tvořen dvěma kraji – Zlínským a Olomouckým. Do regionu spadá celkem 9 okresů, 26 obcí s rozšířenou působností⁵⁹, do jejichž správních obvodů náleží 706 obcí. Celkový počet obyvatel žijící na území tohoto regionu k datu 31. 12. 2012 dosáhl 1 227 688 obyvatel, což představuje 12 % obyvatelstva celé ČR.

Obrázek 2: Poloha regionu soudržnosti Střední Morava

Zdroj: www.crsgroup.eu

Z hlediska ekonomické úrovně patří mezi podprůměrně rozvinuté regiony nejen v rámci EU-25, ale také v ČR. V porovnání s některými regiony členských zemí, které vstoupily do EU k 1. 5. 2004 a 1. 1. 2007, je však jeho úroveň

⁵⁹ Obce s rozšířenou působností představují nový typ obcí vykonávajících státní správu v přenesené působnosti. Jsou obcemi s nejširším rozsahem výkonu státní správy v přenesené působnosti

nadprůměrná.⁶⁰ V regionu převládá podíl sekundárního sektoru na tvorbě HDP, v podílu sektoru služeb zaostává v porovnání s průměrem EU. Nicméně jeho potenciál v oblasti služeb a cestovního ruchu roste. Míra nezaměstnanosti se nijak výrazně neodlišuje od průměru ČR nebo EU, problémem je však úroveň strukturální nezaměstnanosti a vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných. Co se týče vzdělanosti obyvatelstva v regionu, úroveň vysokoškolsky vzdělaných osob je relativně nízká.⁶¹

V následující tabulce jsou uvedeny vybrané ukazatele hodnotící region soudržnosti Střední Morava.

Tabulka 7: Charakteristika regionu soudržnosti Střední Morava

Rozloha	km ²	9 230
Počet obyvatel	osoby	1 227 668
Hustota zalidnění	osoby	133
Počet obcí	počet	704
Podíl městského obyvatelstva	%	58,2
Přírozený přírůstek obyvatel za rok 2012	počet	-998
Přírozený přírůstek obyvatel stěhováním za rok 2012	počet	-1 368
Podíl na HDP, ČR = 100	%	9,4
HDP na 1 obyvatele v % k průměru ČR za rok 2011	Kč	294 053
HDP na 1 obyvatele v % k EU za rok 2011	%	80,4
Disponibilní důchod na 1 obyvatele	Kč	176 015
Průměrná měsíční hrubá mzda v Kč	Kč	22 336
Zaměstnaní celkem	tis.	552,3
Obecná míra nezaměstnanosti	%	7,6
Míra registrované nezaměstnanosti	%	10,39
Neumístění uchazeči o zaměstnání	osoby	67 537
Volná pracovní místa	počet	2 655

Zdroj: ČSÚ

⁶⁰ Podle statistik Eurostatu hodnotící HDP regionů NUTS 2 v rámci EU-27 se úrovně některých regionů členských států přistoupených k 1. 5. 2004 a 1. 1. 2007 pohybují velmi pod průměrem 75 % HDP.

⁶¹ Regionální operační program Střední Morava verze 15. [online] s. 24

4.2 Srovnání regionu soudržnosti Střední Morava s ostatními regiony soudržnosti NUTS 2 v ČR

Region soudržnosti Střední Morava patří spolu s regionem Moravskoslezsko a Severozápad k nejméně rozvinutým regionům v ČR. Z hlediska ekonomické úrovně byly všechny regiony, s výjimkou hlavního města Prahy, zařazeny do Cíle Konvergence. V následující tabulce je uveden přehled výše HDP regionů soudržnosti NUTS 2 v ČR v období let 2006 – 2012.

Tabulka 8: Srovnání ekonomické úrovně regionů NUTS 2 v České republice

	2006	2007	2008	2009	2010
Praha	168	177	175	176	172
Střední Čechy	75	77	75	74	70
Jihozápad	74	74	68	71	69
Severozápad	64	65	63	67	63
Severovýchod	67	68	65	67	65
Jihovýchod	71	74	73	75	72
Střední Morava	62	64	64	66	64
Moravskoslezsko	67	69	69	68	67

Zdroj: Eurostat

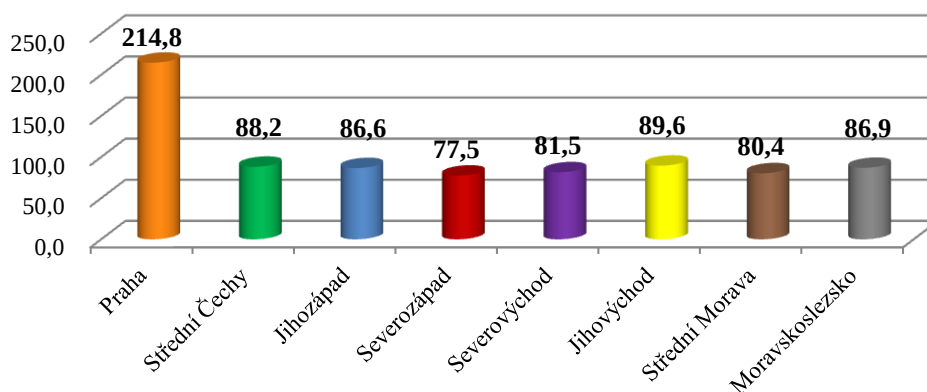
Nejvyšší HDP vykazuje již dlouhodobě hlavní město Praha.⁶² Hranici 75 % průměru EU dále přechodně překročily regiony Střední Čechy, Jihovýchod a Jihozápad. V letech 2008 – 2010 však zaznamenaly klesající tendenci. Region Střední Morava naopak nedosahuje hranice 75 % průměru EU ani v jednom z vybraných let. Společně s regionem Moravskoslezsko a Severozápad patří k nejchudším v ČR.

Pokud budeme srovnávat jednotlivé regiony z hlediska HDP na jednoho obyvatele v rámci ČR, nejvyšší úrovně opět dosahuje region hl. m. Praha. Region Střední Morava dosahuje po regionu Severozápad nejnižší úrovně.

V následujícím grafu jsou srovnány všechny regiony soudržnosti NUTS 2 v rámci ČR z hlediska výše jejich HDP.

⁶² Podle statistiky Eurostatu za rok 2008 se jako region NUTS 2 umístila s výší 175 % HDP na jednoho obyvatele v rámci EU 27 na sedmém místě. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/1-13032012-AP/EN/1-13032012-AP-EN.PDF

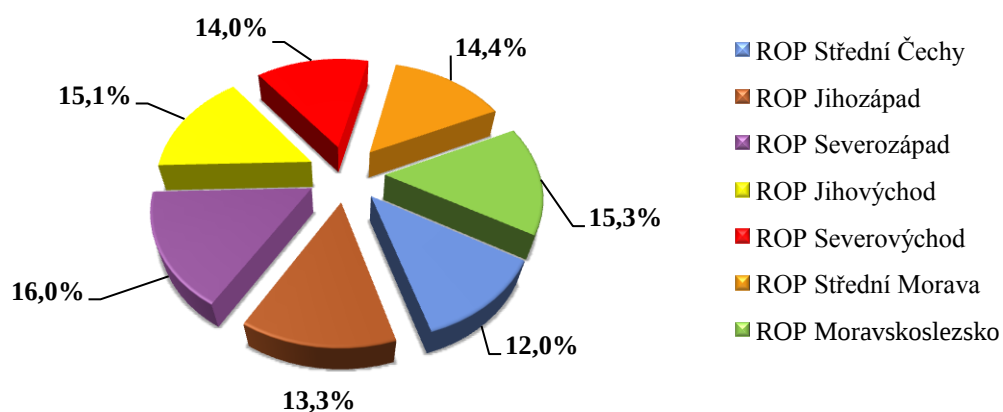
Graf 4: Srovnání úrovně HDP na jednoho obyvatele regionů NUTS 2 v ČR

Zdroj: ČSÚ

Budeme-li pohlížet na přerozdělení celkové alokace mezi jednotlivé regiony s ohledem na výši jejich HDP, která se nijak zásadně neliší, byly finanční zdroje přerozděleny v relativně stejném poměru. Celková finanční alokace na regionální operační programy v ČR představuje více než 4,6 mld. EUR. Pro region Střední Morava byla vyhrazena částka ve výši 672,2 mil. EUR, což představuje 14,4 % z celkové alokace na všech sedm ROP. Procentuální podíly, alokované na jednotlivé ROP, jsou znázorněné v grafu.

Graf 5: Přerozdělení celkové alokace na ROP v ČR vyjádřené v procentech

Zdroj: www.businessinfo.cz

4.3 Regionální operační program Střední Morava

ROP Střední Morava vznikl v důsledku předcházejícího programovacího období 2004 – 2006. Finanční zdroje z evropských fondů v podstatě představují

způsob, kterým mohou regiony doplnit své vlastní zdroje financí a přispět k rozvoji svého regionu.

Na základě Usnesení Rady Asociace krajů ČR č. 38 ze dne 8. října 2004 došlo ke schválení návrhu krajů na zahájení příprav samostatných operačních programů pro jednotlivé regiony soudržnosti. Usnesením Vlády č.175/2006 ze dne 22. 2. 2006 bylo doporučeno hejtmanům jednotlivých regionů soudržnosti zpracovat ROP pro své regiony a následně je předložit Vládě ČR prostřednictvím Ministerstva pro místní rozvoj.⁶³

V prosinci 2007 schválila EK základní dokumenty – Regionální operační program Střední Morava a Prováděcí dokument ROP Střední Morava. Na úrovni české legislativy jsou významnými dokumenty Národní rozvojový plán (NRP) a Národní strategický referenční rámec (NSRR).⁶⁴

4.3.1 Cíle ROP Střední Morava

Globálním cílem ROP Střední Morava je zvýšení ekonomické a životní úrovně regionu prostřednictvím „*zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravy menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury, odstraňování ekologických zátěží.*“⁶⁵ Globální cíl je dále rozveden ve třech specifických cílech:

- *Specifický cíl 1 – Zajištění efektivní, flexibilní a bezpečné dopravní infrastruktury v rámci regionu soudržnosti Střední Morava a spolehlivé, kvalitní a integrované veřejné dopravní služby*
- *Specifický cíl 2 – Zlepšení kvality života v regionu soudržnosti Střední Morava, zvýšení atraktivity regionálních center, měst a obcí, zajištění kvalitní a dostupné sociální služby a příznivých, podpůrných podmínek pro podnikání.*

---

⁶³ Prováděcí dokument ROP Střední Morava verze 1.1. [online]. s. 31

⁶⁴ Tamtéž s.31

⁶⁵ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-Stredni-Morava>

▪ *Specifický cíl 3 – Zlepšení atraktivnosti regionu soudržnosti Střední Morava pro účely cestovního ruchu zlepšením jeho infrastruktury, služeb, informovanosti a propagace.*⁶⁶

4.3.2 Finanční plán ROP Střední Morava

Finanční plán ROP Střední Morava je rozpracovaný v návaznosti na rozdělení prostředků na cíl Konvergence v dokumentu NSRR zpracovaný ČR a přijatý EK dne 27. července 2007.

Celkový objem finančních zdrojů alokovaných do regionu Střední Morava činí přibližně 672,2 mil. EUR.⁶⁷ Tato částka je určena na podporu krajů, obcí, svazků obcí, organizací zřizovaných nebo zakládaných kraji a obcemi, zájmová sdružení, nestátní neziskové organizace, podnikatele a další.⁶⁸ Rozdělení celkové částky na období 2007 – 2013 na dané prioritní osy je přiblížen v následující tabulce.

Tabulka 9: Finanční plán čerpání z ERDF na ROP Střední Morava v letech 2007 – 2013 (v EUR)

Prioritní osa	ERDF	ČR	Celkem	Podíl na alokaci
Prioritní osa 1 – Doprava	251 065 837	44 305 736	295 371 573	37,3%
Prioritní osa 2 - Integrovaný rozvoj a obnova venkova	272 012 822	48 002 263	320 015 085	40,5%
Prioritní osa 3 - Cestovní ruch	127 471 515	22 494 973	149 966 488	19,0%
Prioritní osa 4 - Technická pomoc	21 693 851	3 828 327	25 522 178	3,2%
Celkem	672 244 025	118 631 299	790 875 324	100 %

Zdroj: Prováděcí dokument ROP Střední Morava verze 13. Upraveno

Následující tabulka uvádí rozložení alokace finančních prostředků z ERDF pro ČR na jednotlivé roky v rámci období 2007– 2013.

⁶⁶Regionální operační program Střední Morava verze 15. [online]. s. 83

⁶⁷Na základě rozhodnutí Evropské Komise ze dne 21. 12. 2011 došlo k přidělení dodatečné alokace z fondů EU pro ČR v celkové výši 237 045 801 EUR v rámci cíle „Konvergence“ a cíle „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ na období 2011 – 2013.

⁶⁸ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-Stredni-Morava>

Tabulka 10: Finanční plán čerpání prostředků z ERDF v rámci ROP Střední Morava na období 2007 – 2013

Rok	Celková alokace prostředků z EU
2007	81 564 381
2008	85 576 422
2009	89 606 002
2010	93 824 009
2011	105 604 840
2012	105 895 389
2013	110 172 982
Celkem	672 244 025

Zdroj: Výroční zpráva ROP Střední Morava 2012

4.3.3 Řídící orgány ROP Střední Morava

Řídícím orgánem ROP Střední Morava je Regionální rada soudržnosti regionu Střední Morava (dále RR) ustanovená na základě novely č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 138/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách. Hlavními aktivitami RR je realizace a administrace ROP Střední Morava, je tedy zodpovědná za rozhodnutí o využití finančních prostředků a následnou kontrolu s jejich hospodařením.⁶⁹ Sídlo Rady je situováno v Olomouci a jejím předsedou je v současnosti hejtman Olomouckého kraje, Ing. Jiří Rozbořil.

Orgány RR regionu soudržnosti Střední Morava jsou:

- *Předseda Regionální rady – je statutárním orgánem Regionální Rady a reprezentuje ji navenek.*
- *Výbor Regionální rady – je odpovědný za řízení a provádění regionálního operačního programu.*
- *Úřad Regionální rady – je výkonným orgánem Regionální rady, který*

---

⁶⁹ <http://www.rr-strednimorava.cz/rr>

zabezpečuje veškeré úkoly spojené s funkcí řídicího orgánu ROP Střední Morava s výjimkou těch záležitostí, které jsou svěřeny výboru.

- *Monitorovací výbor ROP Střední Morava – provádí monitorování na základě finančních ukazatelů a ukazatelů, které jsou uvedeny v ROP Střední Morava.*⁷⁰

4.4 Prioritní osy ROP Střední Morava

Z globálního cíle ROP Střední Morava vycházejí čtyři priority, z nichž tři jsou určeny přímo k naplňování vytyčených cílů, jedna je vyhrazena pouze na technickou pomoc při realizaci operačního programu. Prioritní osy jsou dále konkretizovány tzv. oblastmi podpory. Ty specifikují typy projektů, které mohou být podpořeny v rámci dané osy.

V každé prioritní ose jsou upraveny podmínky týkající se oprávněných žadatelů/příjemců pro jednotlivé prioritní osy (viz Příloha 1), kteří mohou předkládat projektové žádosti a žádat tedy o finanční podporu v rámci dané osy.

4.4.1 Prioritní osa 1 - Doprava

V rámci této prioritní osy je směřována finanční podpora zejména na rozvoj regionálních silnic a systému veřejné dopravy, tedy vytváření spolehlivé a kvalitní veřejné dopravy, dále na obchvaty sídel, protihlukové stěny, nákupu dopravních prostředků apod. Prostřednictvím této osy je podporováno budování cyklostezek a cyklotras jako alternativní formy místní dopravy. Není opomíjena ani letecká doprava a podpora regionálních letišť, jejichž prostřednictvím je region propojen s ostatními regiony a sousedními státy.⁷¹

Specifikace cílů a strategie jejich dosažení jsou zpracovány konkrétněji v oblastech podpory:

- *Regionální dopravní infrastruktura*

---

⁷⁰ <http://www.rr-strednimorava.cz/rr>

⁷¹ <http://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/zdroje-financovani-z-eu/regionalni-operacni-programy-rop/rop-stredni-morava.html>

- *Veřejná doprava*
- *Bezmotorová doprava*⁷²

Na základě rozhodnutí EK z prosince 2011 došlo k přesunu alokované částky mezi oblastmi podpory 1.1 a 1.3.⁷³ V následující tabulce je uvedena alokace na jednotlivé oblasti podpory.

Tabulka 11: Rozložení finanční alokace do jednotlivých oblastí podpory v rámci prioritní osy 1 po úpravě rozhodnutím EK ze dne 21. 12. 2011 (v EUR)

Oblast podpory	ERDF	ČR	Celkem
1.1 Regionální dopravní infrastruktura	155 348 619	27 414 463	182 763 082
1.2 Veřejná doprava	62 342 940	11 001 695	73 344 635
1.3 Bezmotorová doprava	33 374 278	5 889 578	39 263 856
Celkem	251 065 837	44 305 736	295 371 573

Zdroj: Prováděcí dokument ROP SM verze 1.3

4.4.2 Prioritní osa 2 – Integrovaný rozvoj a obnova venkova

Prioritní osa 2 – Integrovaný rozvoj a obnova venkova je zaměřena na zlepšení kvality životní úrovně obyvatel, podmínek pro podnikání, zvýšení dostupnosti sociálních služeb a atraktivnosti měst, obcí a regionálních center. Tyto stanovené cíle jsou rozvrženy ve čtyřech oblastech podpory:

- *Rozvoj regionálních center*
- *Rozvoj měst*
- *Rozvoj venkova*
- *Podpora podnikání*⁷⁴

⁷² Regionální operační program Střední Morava verze 13. [online]. s. 120

⁷³ Na základě Rozhodnutí EK ze dne 30. 11. 2012 došlo k přesunu finanční alokace 21 463 896 EUR, původně určené na rozvoj letiště Přerov, na podporu silnic II. a III. třídy a cyklostezek v rámci regionu. Rozhodnutí EK o schválení změny ROP SM č. 2, dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/file/2553/>

⁷⁴ Regionální operační program Střední Morava verze 15. [online]. s. 120.

Pro tuto prioritní osu bylo z ERDF vyčleněno celkem 272,01 mil. EUR, které bude doplněno 48 mil. EUR z veřejných zdrojů ČR. Celková výše alokace na tuto prioritu tedy dosáhne částky 320 mil. EUR.⁷⁵ V tabulce je přibližena alokace na jednotlivé oblasti podpory.

Tabulka 12: Rozložení finanční alokace do jednotlivých oblastí podpory v rámci prioritní osy 2 (v EUR)

Oblast podpory	ERDF	ČR	Celkem
2.1 Rozvoj regionálních center	36 000 000	6 352 940	42 352 940
2.2 Rozvoj měst	128 297 330	25 038 951	153 336 281
2.3 Rozvoj venkova	87 895 649	16 349 980	104 245 629
2.4 Podpora podnikání	19 819 843	260 392	20 080 235
Celkem	272 012 822	48 002 263	320 015 085

Zdroj: Prováděcí dokument ROP Střední Morava verze 1.3

4.4.3 Prioritní osa 3 – Cestovní ruch

Prostřednictvím strategií prioritní osy 3 – Cestovní ruch má být naplněn globální cíl této priority, kterým je „*zlepšení atraktivnosti regionu soudržnosti Střední Morava pro účely cestovního ruchu zlepšením jeho infrastruktury, služeb, Informovanosti a propagace.*“⁷⁶

K naplňování výše uvedeného cíle prioritní osy dochází v rámci jednotlivých oblastí podpory, a to konkrétně:

- *Integrovaný rozvoj*
- *Veřejná infrastruktura*
- *Podnikatelská infrastruktura ČR*
- *Propagace a řízení*⁷⁷

⁷⁵ Prováděcí dokument ROP Střední Morava verze 13. [online]. s. 198

⁷⁶ Regionální operační program Střední Morava verze 15. [online]. s. 120.

⁷⁷ Tamtéž, s. 17.

V tabulce uvedené níže jsou uvedeny oblasti podpory s celkovými finančními alokacemi z ERDF. Nejvyšší objem prostředků je směřován do podnikatelské infrastruktury, která je zaměřena na podporu podnikatelských subjektů v cestovním ruchu.

Tabulka 13: Rozložení finanční alokace do jednotlivých oblastí podpory v rámci prioritní osy 3 (v EUR)

Oblast podpory	ERDF	ČR	Celkem
3.1 Integrovaný rozvoj ČR	26 534 591	5 655 935	32 190 526
3.2 Veřejná infrastruktura	23 000 101	4 902 547	27 902 648
3.3 Podnikatelská infrastruktura ČR	70 605 234	10 373 739	80 978 973
3.4 Propagace a řízení	7 331 589	1 562 752	8 894 341
Celkem	127 471 515	22 494 973	149 966 488

Zdroj: Prováděcí dokument ROP Střední Morava verze 1.3

4.4.4 Prioritní osa 4 – Technická pomoc

Prioritní osa 4 – Technická pomoc představuje pouze podpůrnou osu, díky níž dochází k realizaci celého operačního programu. Prostředky poskytnuté na tuto osu pomáhají zajistit dostatečnou administrativu řídicího orgánu, efektivní řízení, implementaci a informovanost. V konečné fázi jednotlivých projektů je třeba provádět kontrolu a hodnocení, která je prováděna za finanční podpory z této osy.⁷⁸

Příjemci této podpory jsou především RR regionu soudržnosti Střední Morava, dále kraje nebo organizace zakládané či zřizované kraji. Z rozpočtu ERDF byla na technickou pomoc vyhrazena částka ve výši 25,5 mil. EUR, která byla přerozdělena do dvou oblastí podpory:

- *Podpora řídicích, implementačních a kontrolních úkolů řídicího orgánu*
- *Podpora zvyšování absorpční kapacity regionu*⁷⁹

⁷⁸ Regionální operační program Střední Morava verze 15, s. 120.

⁷⁹ Tamtéž, s. 17.

Tabulka 14: Rozložení finanční alokace do jednotlivých oblastí podpory v rámci prioritní osy 4 (v EUR)

Oblast podpory	ERDF	ČR	Celkem
4.1 Podpora řídicích, implementačních a kontrolních úkolů řídicího orgánu	14 534 880	2 564 979	17 099 859
4.2 Podpora zvyšování absorpční kapacity regionu	7 158 971	1 263 348	8 422 319
Celkem	21 693 851	3 828 327	25 522 178

Zdroj: Prováděcí dokument ROP Střední Morava verze 1.3

5 Analýza čerpání prostředků ROP Střední Morava

Tato kapitola představuje praktickou část této práce, ve které provedu analýzu a hodnocení ROP Střední Morava za období 2007 - 2012. Analýza tohoto operačního programu vychází z výročních zpráv vydaných RR Střední Moravy a z databáze vytvořené z podpořených projektů a jejich žadatelů/příjemců. Prostřednictvím této databáze jsem získala informace o každém schváleném projektu, např. název projektu, příjemce nebo výše a datum alokované částky. Z těchto informací jsem zpracovala analýzu každé prioritní osy z hlediska oblastí podpory a typu žadatele. Jednotlivé prioritní osy jsou analyzovány a hodnoceny samostatně.

Analýza z hlediska oblastní podpory v rámci prioritních os ROP Střední Morava uvádí počet podaných žádostí, úspěšnost schválených projektových žádostí, stav čerpání prostředků, nejvyšší a nejnižší alokované částky na projekty v rámci jednotlivých oblastí podpory nebo průměrnou výši finanční podpory na jeden projekt.

Následně jsou prioritní osy analyzovány z hlediska typu žadatele. U jednotlivých prioritních os jsem se zaměřila na oprávněné žadatele/příjemce finančních prostředků. V každé prioritní ose jsem se zabývala strukturou žadatelů/příjemců prostředků. Analýza obsahuje údaje týkající se počtu schválených projektů žadateli/příjemci, celkové výše alokovaných částek a průměrné výše alokované částky na jeden projekt.

5.1 Pokrok v realizaci Prioritní osy 1 – Doprava

Prostřednictvím prioritní osy 1 – Doprava je podporován zejména rozvoj regionálních silnic, systémů veřejné dopravy a budování cyklostezek a jejich napojení na stávající síť cyklostezek. Celkový objem alokace na tuto představuje 295,4 mil. EUR. Nejvyšší objem prostředků je určen pro oblast podpory 1.1, naopak nejnižší objem případně na bezmotorovou dopravu. Konkrétní podíly a výše alokace jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 15: Finanční alokace na prioritní osu 1, stav k 31. 12. 2012 (v EUR)

Číslo prioritní osy/oblasti podpory	Název prioritní osy/oblasti podpory	Podíl na alokaci	Celkové zdroje (EUR)
1	Doprava	43,9%	295 371 573
1.1	Regionální dopravní infrastruktura	61,8%	182 763 082
1.2	Veřejná doprava	24,8%	73 344 635
1.3	Bezmotorová doprava	13,3%	39 263 856

Zdroj: Výroční zpráva ROP Střední Morava 2012

Od samotného počátku realizace ROP Střední Morava bylo podáno celkem 280 projektových žádostí s požadovanou dotací ve výši 405,3 mil. EUR. K 31. 12. 2012 bylo zaznamenáno celkem 152 schválených projektů s podepsanou smlouvou (54,3 % z celkového počtu předložených žádostí) s celkovou požadovanou dotací 221,1 mil. EUR (74,8 % z celkové alokace na prioritní osu). Disponibilní prostředky zbývající k vyčerpání v rámci této osy dosahují výše 74,3 mil. EUR, tedy 25,2 % z celkové alokace prioritní osy 1.

Podrobnější informace o projektových žádostech a celkových částkách jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 16: Informace o realizaci jednotlivých oblastí podpory prioritní osy 1 (v mil. EUR)

Oblast podpory	Celková výše alokace	Celkem podáno projektových žádostí		Počet projektů s podepsanou smlouvou		Zbývá k vyčerpání
		Počet	EUR ¹⁾	Počet	EUR ¹⁾	
1.1	182,8	111	223,2	74	137,4	45,4
1.2	73,3	58	123,0	34	56,4	16,9
1.3	39,3	111	59,1	44	27,3	12,0
Celkem	295,4	280	405,3	152	221,1	74,3

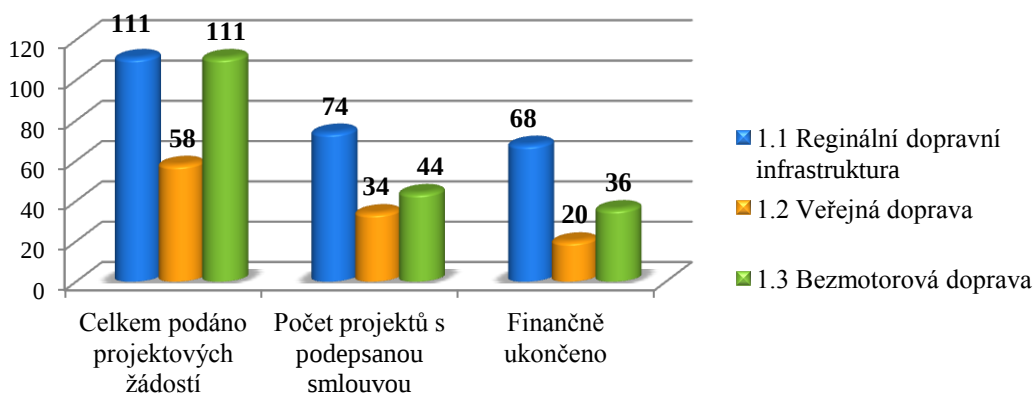
Zdroj: Zpráva o realizaci ROP Střední Morava k 4. 1. 2013

¹⁾ Kurz 25,14 CZK/EUR stanovený ECB na leden 2013.

Z tabulky je zřejmé, že v této prioritní ose byl největší a zároveň stejný počet podaných projektů podán v oblasti podpory 1.1 a 1.3. Z hlediska podporovaných aktivit v těchto oblastech se dalo předpokládat, že v jejich rámci bude podán nejvyšší objem žádostí. Nicméně, s ohledem na výši finanční alokace oblasti podpory 1.3, byla schválena pouze asi třetina žádostí.

V grafu jsou zobrazeny počty podaných, schválených a finančně ukončených projektových žádostí v rámci jednotlivých oblastí podpory. Z celkového počtu 152 schválených projektů bylo finančně ukončeno 124 projektů (81,6 % ze schválených projektů).

Graf 6: Počty projektových žádostí podaných v jednotlivých oblastech podpory v rámci prioritní osy 1, stav k 31. 12. 2012

Zdroj: Vlastní graf, zpracováno na základě Zprávy o realizaci ROP Střední Morava k 4. 1. 2013.

5.1.1 Analýza čerpání finančních prostředků podle oblastí podpory

V rámci oblasti podpory 1.1 bylo v hodnoceném období podáno 111 žádostí, z nichž bylo schváleno celkem 74 žádostí s požadovanou dotací ve výši 137,4 mil. EUR. Projektové žádosti podané v této oblasti podpory se týkaly rekonstrukce silnic II. a III. třídy a silničních mostů. Ke konci hodnoceného období bylo finančně ukončeno 68 projektů a příjemcům byla vyplacena částka 115,7 mil. EUR (63,3 % z celkové alokace na tuto oblast podpory). Zbývající výše prostředků k proplacení dosahuje výše 21,8 mil. EUR (15,8 %).

V oblasti podpory 1.2 bylo v hodnoceném období podáno celkem 58 projektových žádostí a schváleno celkem 34 projektů s celkovou požadovanou dotací 56,7 mil. EUR. Nejčastěji byly v rámci této oblasti podpory schváleny projekty podporující vybudování a úpravu zastávek, rekonstrukce nádražních budov nebo obnovy vozových parků. V hodnoceném období bylo finančně ukončeno 20 projektů.

Oblast podpory 1.3 se zabývá především výstavbou regionálně významných stezek a jejich napojení na stávající síť, a výstavbu cyklostezek. Pro tuto oblast bylo podáno 111 projektových žádostí, tedy stejný počet jako v oblasti podpory 1.1. Z tohoto počtu bylo celkem schváleno 44 žádostí s požadovanou dotací v hodnotě 27,4 mil. EUR. V této oblasti bylo dosaženo největšího podílu finančně ukončených projektů (81,8 %) a příjemci obdrželi 90,6 % z prostředků vázaných smlouvami.

V tabulce jsou shrnuty informace o předložených a schválených projektových žádostech.

Tabulka 17: Informace o finančních prostředcích alokovaných do prioritní osy 1, stav k 31. 12. 2012 (v EUR)

Oblast podpory	Alokace podpory 2007 - 2013	Projekty s podepsanou smlouvou		Proplacené prostředky příjemcům	
		EUR	%	EUR	%
1	295 371 573	221 213 555	75,2 %	164 810 730	45,8%
1.1	182 763 082	137 444 602	75,2 %	115 685 644	63,3 %
1.2	73 344 635	56 428 230	76,9 %	24 359 379	33,2 %
1.3	39 263 856	27 340 724	69,6 %	24 765 707	63,1 %

Zdroj: Výroční zpráva ROP Střední Morava 2012

Částky se skládají z EU a národních veřejných zdrojů, které zahrnují i vlastní zdroje veřejných žadatelů/příjemců.

Nejvyššího podílu prostředků vázaných projekty s podepsanou smlouvou bylo dosaženo v oblasti podpory 1.2 (76,9 % z celkové alokace na tuto oblast podpory). Příjemcům byly proplaceny prostředky ve výši 24,4 mil. EUR (33,2 % z celkové alokace na tuto oblast podpory). V oblasti podpory 1.3 je schválenými projekty vázán nejnižší podíl prostředků, příjemcům však bylo vyplaceno více než 63 % z prostředků určených na tuto oblast podpory.

Tabulka 18: Pokrok v realizaci prioritní osy 1, stav k 31. 12. 2012

Oblast podpory	1.1	1.2	1.3
Předložené projektové žádosti	111	58	111
Schválené projektové žádosti	74	34	44
Úspěšnost	66,7 %	58,6 %	39,6%
Zbývá k vyčerpání	24,8 %	23,1 %	30,5 %
Proplacené prostředky	63,3 %	33,2 %	63,1 %
Zbývá k proplacení	15,8 %	56,8 %	9,4 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Výroční zprávy ROP Střední Morava 2012

Tabulka 18 zobrazuje celkové zhodnocení prioritní osy 1 a podává přehled o finančním pokroku v rámci jednotlivých oblastí podpory. Největšího pokroku bylo z hlediska úspěšnosti podaných projektů a proplacených prostředků žadatelům/příjemcům dosaženo v oblasti podpory 1.1. Naopak nejnižší počet schválených projektů zaznamenala oblast podpory 1.3. Příjemcům však byl proplacen nejvyšší objem prostředků a zbývá jim proplatit asi 2,6 mil. EUR, tj. 9,4 %.

Informace o tom, na jaké projekty plynuly nejvyšší a nejnižší objemy finančních prostředků a které subjekty byly jejich příjemci, podává následující tabulka. Dále je zde také vyčíslena průměrná částka připadající na jeden projekt. Veškeré částky jsou uvedeny v CZK, s ohledem na zdroj, ze kterého jsem čerpala. Přepočít z CZK na EUR jsem neprováděla z důvodu bližšího přehledu o výších alokace na vybrané projektové žádosti.

Tabulka 19: Porovnání výše alokovaných částek podle oblastí podpory prioritní osy 1 (v CZK)

Oblast podpory	1.1	1.2	1.3
Průměrná částka projektu	47 078 810,25	41 949 709,24	15 656 919,26
Nejvyšší alokovaná částka	330 426 742,00	363 333 00,00	126 170 738,00
Název příjemce	Ředitelství silnic Zlínského kraje, p. o.	Dopravní podnik města Olomouc, a. s.	Sdružení Valašsko-Horní Vsacko
Název projektu	Silnice II/490: Holešov - jihovýchodní obchvat	Obnova vozového parku tramvají	Cyklostezka Bečva
Nejnižší alokovaná částka	5 511 597,00	1 363 885,25	2 440 481,00
Název příjemce	Obec Pitín	Město Litovel	Odborný léčebný ústav Paseka, p. o.
Název projektu	Silnice II/495: Pitín investice Obce	Bezbariérové úpravy zastávek veřejné dopravy v Litovli.	Výstavba cyklostezky v Odborném léčebném areálu v Pasece

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

5.1.2 Analýza čerpání finančních prostředků z hlediska typu žadatele

Mezi oprávněné žadatele/příjemce v prioritní ose 1 patří obce, kraje, organizace zřizované nebo zakládáné kraji nebo obcemi, dobrovolné svazky obcí,

Správa dopravní železniční cesty s. r. o., nestátní neziskové organizace a podnikatelské subjekty.

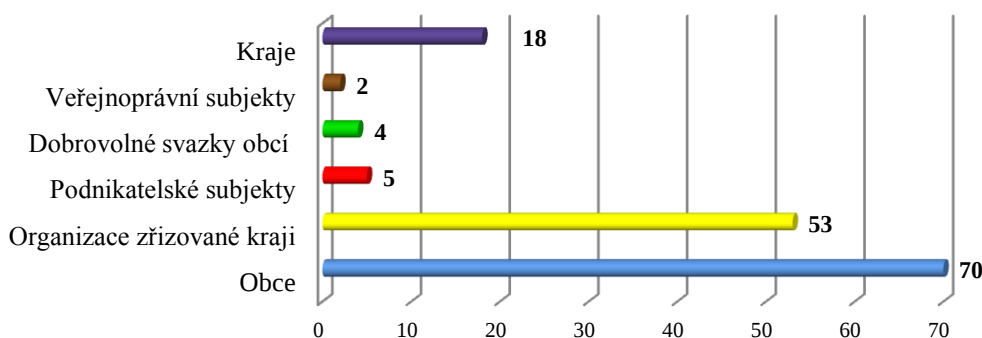
V oblasti podpory 1.1 bylo vzhledem k jejímu zaměření jasné, že mezi žadateli převládaly organizace zřizované kraji, následované kraji a obcemi. Organizacím zřizovaných kraji, tedy Správě silnic Olomouckého kraje, p. o. a Ředitelství silnic Zlínského kraje, p. o., bylo poskytnuto 63 % z celkové alokované částky. Celkem předložily 47 projektových žádostí. Následoval je Olomoucký kraj s podanými 18 žádostmi a obce s 9 žádostmi.

V oblasti podpory 1.2, v níž byly podpořeny projekty zaměřené na obnovu vozových parků, revitalizaci nebo budování zastávek a nádražních budov, se zapojily organizace zřizované kraji, obce, podnikatelské subjekty a státní organizace. Jedna projektová žádost byla podána svazkem obcí. Nejvíce žádostí bylo podáno obcemi, a to celkem 21 žádostí. Následovaly je podnikatelské subjekty, které podaly 5 projektů a dalších 5 projektů podaly organizace zřizované kraji. České dráhy, a. s., které podaly 2 žádosti, získaly téměř 20 % finanční alokace. Nejvyšší objem prostředků (asi 30 %) získal Dopravní podnik města Olomouc, a. s. v rámci 3 podaných projektů.

V oblasti podpory 1.3 mezi žadateli převládaly obce, které podaly 40 projektů, a připadlo jim tedy 90 % z celkové alokované částky. Zbývající finanční podpora plynula do svazků obcí, které podaly 3 žádost a organizace s jednou žádostí.

V následujícím grafu jsou projekty podané v prioritní ose 1 rozloženy z hlediska žadatelů/příjemců.

Graf 7: Počty schválených projektů v prioritní ose 1 podle oprávněných žadatelů

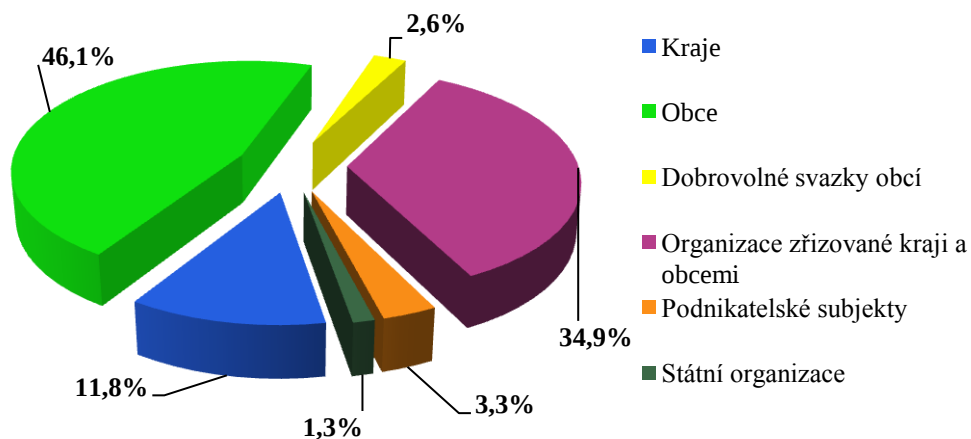
Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

Tabulka 20: Příjemci finančních zdrojů prioritní osy 1 (v CZK)

Typ žadatele/příjemce	Počet podaných projektů	Alokovaná částka celkem	Průměrná částka
Kraje	18	951 281 378,40	52 848 965,47
Obce	70	1 218 373 509,25	17 405 335,85
Dobrovolné svazky obcí	4	157 864 314,06	39 466 078,52
Organizace zřizované kraji a obcemi	53	2 915 750 719,88	55 014 164,53
Podnikatelské subjekty	5	80 109 840,00	16 021 968,00
Státní organizace	2	275 646 758,40	137 823 379,20
Celkem	152	5 599 026 519,99	36 835 700,79

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

Tabulka 20 podává informace o všech oprávněných typech žadatelů/příjemců pro prioritní osu 1, výše alokací u jednotlivých příjemců a průměrné alokované částky na jeden projekt. V prioritní ose 1 získaly nejvíce prostředků organizace zřizované či zakládané kraji a obcemi, následovaly je obce. Avšak při srovnání počtu schválených projektů z hlediska žadatelů tomu bylo právě naopak – nejvíce projektových žádostí podaly obce, následně organizace zřizované kraji.

Graf 8: Podíly příjemců prioritní osy 1 podle počtu projektů

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

5.2 Pokrok v realizaci Prioritní osy 2 – Integrovaný rozvoj a obnova regionu

Tato prioritní osa je zaměřena na rozvoj regionálních center, městských a venkovských oblastí regionu Střední Morava. Celková výše alokace na prioritní osu je stanovena ve výši 320,01 mil. EUR. V následující tabulce jsou zobrazeny podíly a celkové zdroje určené na jednotlivé oblasti podpory. Z tabulky je zřejmé, že nejvíce finančních zdrojů připadne na rozvoj měst. Naopak nejnižší podíl získá oblast podpory 2.4 Podpora podnikání, a to pouze 6,3 % z celkové alokace na tuto prioritní osu.

Tabulka 21: Finanční alokace na prioritní osu 2, stav k 31. 12. 2012

Číslo prioritní osy/oblasti podpory	Název prioritní osy/oblasti podpory	Podíl na alokaci	Celkové zdroje (EUR)
2	Integrovaný rozvoj a obnova regionu	47,6%	320 015 085
2.1	Rozvoj regionálních center	13,2%	42 352 940
2.2	Rozvoj měst	47,9%	153 336 281
2.3	Rozvoj venkova	32,6%	104 245 629
2.4	Podpora podnikání	6,3%	20 080 235

Zdroj: Výroční zpráva ROP Střední Morava 2012

Od počátku realizace ROP Střední Morava v roce 2007 k datu 31. 12. 2012 bylo v této ose podáno celkem 950 projektových žádostí s požadovanou dotací 606 mil. EUR. Z tohoto počtu bylo celkem schváleno 340 projektů (35,8 % z celkového počtu podaných žádostí) s celkovou požadovanou dotací ve výši 227,2 mil. EUR. S ohledem na celkovou výši alokace je na tyto schválené projekty vázáno asi 71 % prostředků na tuto osu. Zbývající prostředky k vyčerpání pro tuto prioritní osu představují 93 mil. EUR (asi 29 % prostředků z celkové alokace na tuto osu).

V tabulce 22 jsou uvedeny informace o jednotlivých oblastech podpory, týkající se celkových počtu podaných a schválených projektů a celkových alokací určených na tyto projekty. Nejvyšší objem podaných prostředků zaznamenala oblast podpory 2.3 s celkovým počtem 571 žádostí, z nichž bylo schváleno 216 žádostí (37,8 %).

Tabulka 22: Informace o realizaci jednotlivých oblastí podpory prioritní osy 2 (v mil. EUR)

Oblast podpory	Celková výše alokace	Celkem podáno projektových žádostí		Počet projektů s podepsanou smlouvou ²⁾		Zbývá k vyčerpání mil. EUR
		Počet	EUR ¹⁾	Počet	EUR ¹⁾	
2.1	42,4	35	59,8	10	24,2	18,2
2.2	153,3	322	266,9	107	106,3	47,0
2.3	104,2	571	263,4	216	94,9	9,3
2.4	20,1	22	16,0	7	1,7	18,4
Celkem	320	950	606,1	340	227,2	93,0

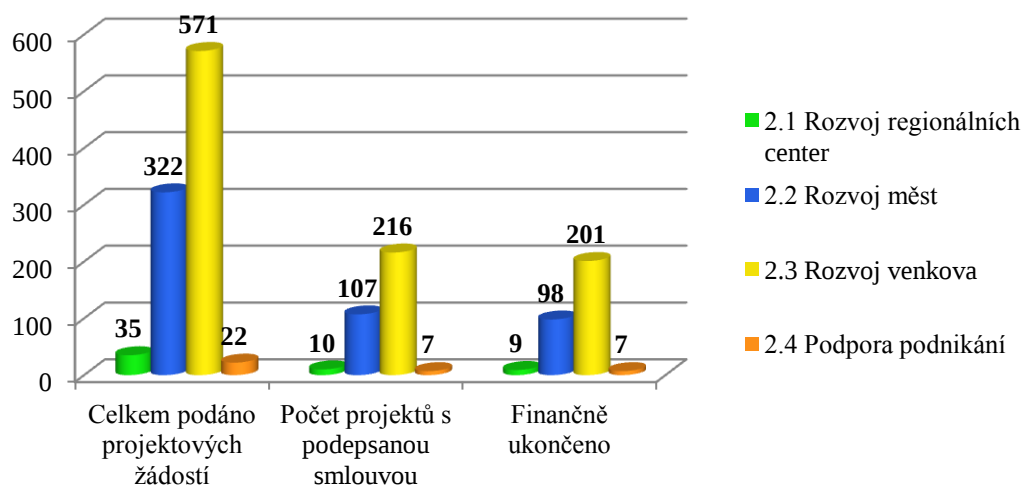
Zdroj: Zpráva o realizaci ROP Střední Morava k 4. 1. 2013.

¹⁾ Kurz 25,14 CZK/EUR stanovený ECB na leden 2013.

²⁾ V oblasti podpory 2.3 jsou 3 projekty ve stavu projekt nedokončen/stažen v celkové výši, 0,87 mil. EUR.

K 31. 12. 2012 bylo z celkového počtu 340 projektů finančně ukončeno 317 projektů, tedy asi 93 % z celkového počtu schválených projektů. Podrobnější přehled o počtu žádostí podaných v rámci jednotlivých oblastí podpory je znázorněn v grafu.

Graf 9: Počty projektových žádostí v rámci prioritní osy 2, stav k 31. 12. 2012

Zdroj: Vlastní graf, zpracováno na základě Zprávy o realizaci ROP Střední Morava k 4. 1. 2013.

5.2.1 Analýza čerpání prostředků podle oblastí podpory

Oblast podpory 2.1 Rozvoj regionálních center je poměrně specifickou oblastí, protože je zaměřena výhradně na rozvoj regionálních center, tedy města Olomouce a Zlína. V rámci této oblasti bylo předloženo 35 projektových žádostí, z nichž bylo schváleno celkem 10 s požadovanou dotací 24,2 mil. EUR (57 % z celkové alokace na tuto oblast podpory). Příjemcům finančních prostředků bylo proplaceno 22,2 mil. EUR, tj. 52,4 % z alokace pro tuto oblast na celé programovací období.

Druhého nejvýraznějšího pokroku bylo dosaženo v oblasti podpory 2.2 Rozvoj měst, v níž bylo podáno celkem 322 žádostí. Prostřednictvím této oblasti podpory jsou finanční prostředky směřovány do obcí s více než 5 000 obyvateli, s výjimkou města Olomouce a Zlína. Z celkového objemu podaných žádostí bylo schváleno 107 žádostí s požadovanou dotací 106,3 mil. EUR, což představuje 69 % z celkové alokace na tuto oblast. Příjemci obdržely prostředky ve výši 87,4 mil. EUR (57 % z celkové alokace na tuto oblast).

Nejvíce podaných žádostí zaznamenala oblast podpory 2.3 Rozvoj venkova s celkovým počtem 571 žádostí. Tato oblast je zaměřena na rozvoj obcí s počtem obyvatel nižším než 5 000. Schválení a poskytnutí finančních prostředků proběhlo u 216 žádostí s požadovanou výší dotace 94,9 mil. EUR. Příjemcům byla proplacena dotace 86,9 mil. EUR, tj. 83,4 % z celkové alokace na tuto oblast.

Nejnižší podíl počtu podaných projektů vykazuje oblast podpory 2.4 Podpora podnikání, určená pro zvyšování atraktivity území pro podnikání a zvyšování kvality životní úrovně obyvatel prostřednictvím regenerace brownfields. Pro tuto oblast bylo podáno 22 projektových žádostí, z nichž bylo schváleno 7 projektů s požadovanou dotací 1,7 mil. EUR. Ke konci hodnoceného období byly všechny projekty finančně ukončeny a příjemcům byla proplacena částka 1,65 mil. EUR.

Přehled o alokacích a proplacených finančních prostředcích je uveden v tabulce č. 21. V tabulce jsou uvedeny významné ukazatele o pokroku v rámci jednotlivých oblastí podpory. Nejvýraznějšího pokroku dosáhla oblast podpory 2.3, a to z hlediska největšího objemu podaných i schválených projektů. K vyčerpání finančních prostředků na tuto oblast zbývá necelých 9 % prostředků z celkové alokace.

Tabulka 23: Informace o finančních prostředcích alokovaných do prioritní osy 2, stav k 31. 12. 2012

Oblast podpory	Alokace podpory 2007 - 2013	Projekty s podepsanou smlouvou		Proplacené prostředky příjemcům	
		EUR ¹⁾	%	EUR ¹⁾	%
2	320 015 085	227 165 739	71,0 %	198 175 910	61,9 %
2.1	42 352 940	24 230 304	57,2 %	22 227 032	52,5 %
2.2	153 336 281	106 324 671	69,3 %	87 409 244	57,0 %
2.3	104 245 629	94 918 945	91,1 %	86 887 754	83,3 %
2.4	20 080 235	1 691 819	8,4 %	1 651 880	8,2 %

Zdroj: Výroční zpráva ROP Střední Morava 2012

¹⁾ Kurz 25,14 CZK/EUR vyhlášený ECB na leden 2012.

Částky se skládají z EU a národních veřejných zdrojů, které zahrnují i vlastní zdroje veřejných žadatelů/příjemců.

Z hlediska ukazatelů o pokroku v rámci jednotlivých oblastí podpory bylo z pohledu počtu schválených projektů v oblasti podpory 2.3, v níž uspělo téměř 38 % žadatelů. V této oblasti zbývá také nejnižší objem volných prostředků k čerpání a příjemcům bylo proplaceno téměř 84 % z prostředků na tuto oblast podpory. V oblasti podpory 2.4 byla schválena přibližně jedna třetina z předložených projektů a zbývá zde vyčerpat nejvyšší objem prostředků.

Tabulka 24: Pokrok v realizaci prioritní osy 2, stav k 31. 12. 2012

Oblast podpory	2.1	2.2	2.3	2.4
Předložené projektové žádosti	35	322	571	22
Schválené projektové žádosti	10	107	216	7
Úspěšnost	28,6 %	33,2 %	37,8 %	31,8 %
Zbývá k vyčerpání	42,9 %	30,6 %	8,9 %	91,5 %
Proplacené prostředky	52,5 %	57,0 %	83,3 %	8,2 %
Zbývá k proplacení	8,3 %	17,8 %	8,5 %	2,4 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Výroční zprávy ROP Střední Morava 2012

Přehled o nejvyšší a nejnižší výše alokace, včetně názvu projektu a příjemce, v rámci jednotlivých oblastí podpory je uveden v tabulce č. 21. Tabulka poskytuje informace o průměrné částce na alokované na jeden projekt.

Tabulka 25: Porovnání výše alokovaných částek podle oblastí podpory prioritní osy 2 (v CZK)

Oblast podpory	2.1	2.2	2.3	2.4
Průměrná částka projektu	60 541 629,24	25 910 742,87	11 282 306,39	6 153 733,21
Nejvyšší alokovaná částka	389 426 036,15	572 593 000, 00	53 782 069,00	13 680 000,00
Název příjemce	Statutární město Zlín	Zlínský kraj	Městys Nezamyslice	BENJAMÍN s. r. o.
Název projektu	Kulturní a univerzitní Centrum Zlín	Revitalizace objektů 14. a 15. bývalého areálu firmy Baťa	Sportovně relaxační centrum Nezamyslice	Regenerace nevyužívaného seníku k rozvoji nových podnikatelských aktivit
Nejnižší alokovaná částka	5 056 524,31	2 178 122,40	1 323 605,00	2 229 990,00
Název příjemce	Statutární město Olomouc	Město Rožnov pod Radhoštěm	Základní škola Mikulovice	Ing. Karel Váňa
Název projektu	Bezručovy sady - lávka	Dětská hřiště - Rožnov pod Radhoštěm	Základní škola Mikulovice - Škola 21. století	Regenerace brownfield pro rozvoj podnikání Ing. Karla Váni

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

5.2.2 Analýza čerpání finančních prostředků z hlediska typu žadatele

Oprávněnými žadateli/příjemci pro prioritní osu 2 jsou kraje, obce s více než 5 000 obyvateli, s výjimkou měst Olomouce a Zlína, dobrovolné svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládáné kraji a obcemi, s výjimkou organizací zřizovaných nebo zakládáných městy Olomoucí a Zlínem, nestátní neziskové organizace, vlastníci nemovitostí v památkových zónách (pouze ve vazbě na integrované projekty předkládané veřejným sektorem) a podnikatelské subjekty.

V oblasti podpory 2.1 vzhledem k její specifikaci čerpaly finanční prostředky výhradně statutární města Olomouc a Zlín, která tedy podala všech 10 schválených projektových žádostí. Tato města byla jedinými příjemci finančních prostředků v této oblasti podpory.

V oblasti podpory 2.2, která se týká rozvoje obcí s více než 5 000 obyvateli, kromě města Olomouc a Zlín, bylo zastoupení žadatelů následovné: nejvíce čerpaly

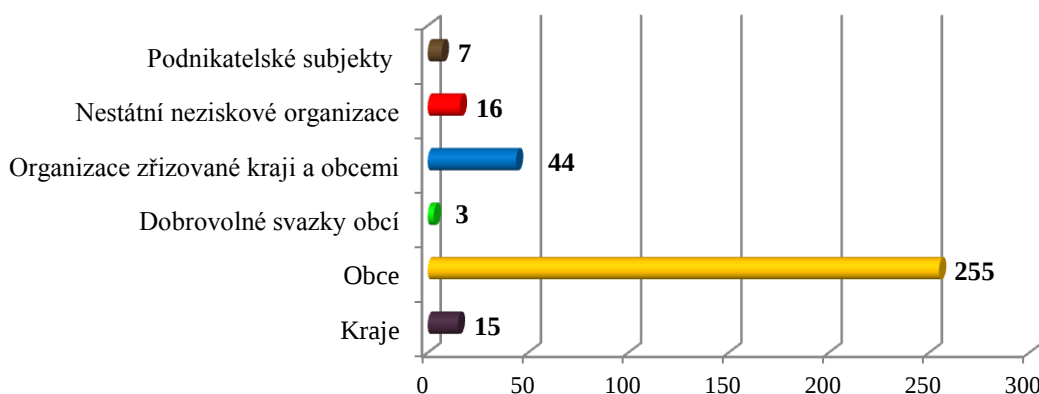
obce, organizace zřizované a zakládané kraji, následované samotnými kraji. Žadateli/příjemci ve zbývajících žádostech byly neziskové organizace.

Podobné zastoupení žadatelů bylo také v oblasti podpory 2.3, v níž měly největší zastoupení obce a podaly 191 projektových žádostí. Druhé nejpočetnější zastoupení měly organizace zřizované a zakládané kraji a obcemi, které podaly celkem 12 projektových žádostí. Za nimi se s počtem 10 projektů zařadily nestátní neziskové organizace. U zbývajících 3 projektů byly jejich příjemci dobrovolné svazky obcí.

V oblasti podpory 2.4 byl podpořen malý počet projektových žádostí a jejich oprávněnými žadateli byly podnikatelské subjekty, zejména malé a střední podniky. Celkem bylo podpořeno 7 projektů, 5 projektů podaly společnosti s r. o. a zbývajících 2 projekty podnikající fyzické osoby.

V grafu jsou znázorněny veškerí oprávnění příjemci finančních prostředků a počty projektů, které byly podány těmito příjemci.

Graf 10: Počty schválených projektů v prioritní ose 2 podle oprávněných žadatelů/příjemců

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

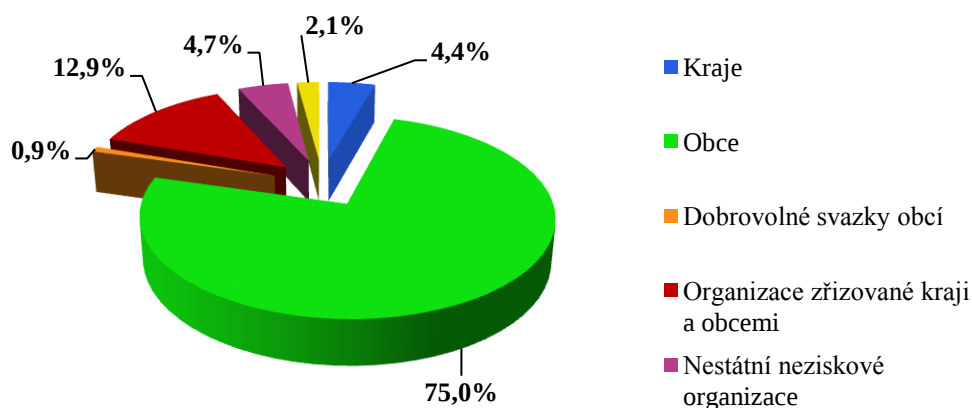
Přehled všech oprávněných žadatelů/příjemců v prioritní ose 2, zahrnující počet podaných projektů, celkové výše alokace a výpočty průměrných výší částek alokovaných na jeden projekt, je uveden v následující tabulce.

Tabulka 26 : Příjemci finančních zdrojů prioritní osy 2 (v CZK)

Typ žadatele/příjemce	Počet podaných projektů	Alokovaná částka celkem	Průměrná částka
Kraje	15	946 176 498,65	63 078 433,24
Obce	255	3 974 656 110,15	15 586 886,71
Dobrovolné svazky obcí	3	32 266 628,79	10755492, 93
Organizace zřizované kraji a obcemi	44	624 567 482,43	14 194 715,51
Nestátní neziskové organizace	16	141 036 001,25	8 814 750,08
Podnikatelské subjekty	7	43 076 132,49	6 153 733,21
Celkem	340	5 761 778 853,76	107 828 518,75

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

V grafu jsou zobrazeny podíly příjemců z hlediska počtu podaných projektů. Příjemcem s největším podílem byly obce (75 % z celkového počtu podaných žádostí), podíly ostatních příjemců jsou v porovnání s obcemi zanedbatelné.

Graf 11: Podíly příjemců prioritní osy 2 podle počtu projektů

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

5.3 Pokrok v realizaci Prioritní osy 3 – Cestovní ruch

Prioritní osa 3 zaměřená na cestovní ruch usiluje o využití potenciálu tohoto odvětví k rozvoji regionu Střední Morava. Cílem je podporovat rozvoj

turistiky ve venkovských oblastech a rozvoj městské, lázeňské a alternativní turistiky.

Celková finanční alokace na tuto prioritní osu je stanovena ve výši 149,9 mil. EUR. V následující tabulce jsou uvedeny podíly alokované do jednotlivých oblastí podpory a prioritní osy. Více než polovina celkové alokace je určena na oblast podpory 3.3, naopak nejnižší podíl připadne na oblast podpory 3.4 (asi 6 % z celkové alokace na prioritní osu).

Tabulka 27: Finanční alokace na prioritní osu 3, stav k 31. 12. 2012

Číslo prioritní osy/oblasti podpory	Název prioritní osy/oblasti podpory	Podíl na alokaci	Celkové zdroje (EUR)
3	Cestovní ruch	22,3%	149 966 488
3.1	Integrovaný rozvoj ČR	21,6%	32 190 526
3.2	Veřejná infrastruktura	18,6%	27 902 648
3.3	Podnikatelská infrastruktura ČR	54%	80 978 973
3.4	Propagace a řízení	5,9%	8 894 341

Zdroj: Výroční zpráva ROP Střední Morava 2012

Celkem bylo od začátku realizace ROP Střední Morava v této ose zaznamenáno 567 podaných projektových žádostí v požadované výši dotace 329 mil. EUR. Z těchto podaných žádostí uspělo celkem 162 projektů (28,6 % z celkového počtu podaných projektových žádostí). U těchto projektů došlo k podepsání smlouvy s požadovanou dotací ve výši 98,7 mil. EUR.

Tabulka 28: Informace o realizaci jednotlivých oblastí podpory prioritní osy 3 (v mil. EUR)

Oblast podpory	Celková výše alokace	Celkem podáno projektových žádostí		Počet projektů s podepsanou smlouvou ²⁾		Zbývá k vyčerpání EUR
		Počet	EUR ¹⁾	Počet	EUR ¹⁾	
3.1	32,2	92	74,8	39	21,1	11,1
3.2	27,9	97	57,9	28	14,9	13,0
3.3	80,9	362	187,0	83	55,0	25,9
3.4	8,9	16	9,7	12	7,7	1,2
Celkem	149,9	567	329,2	162²⁾	98,7	51,2

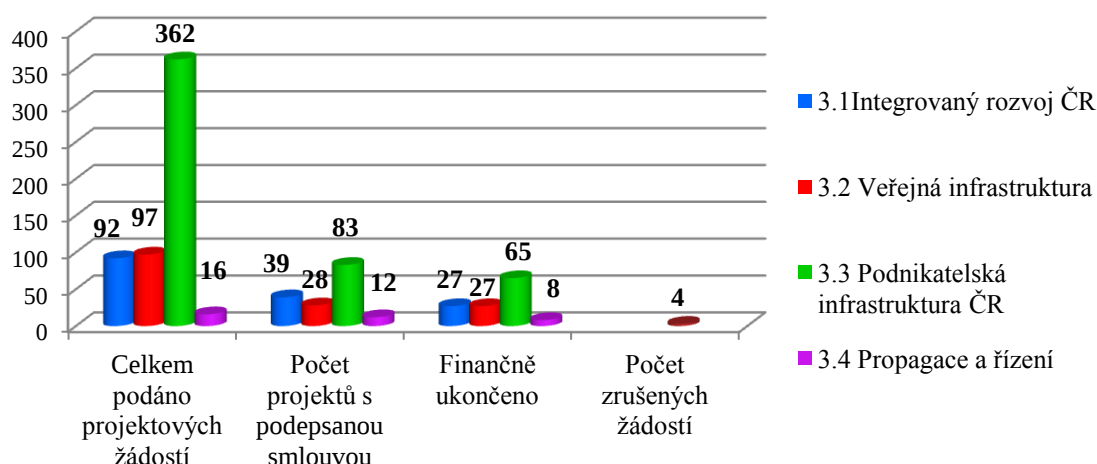
Zdroj: Zpráva o realizaci ROP Střední Morava k 4. 1. 2013.

¹⁾ Kurz 25,14 CZK/EUR stanovený ECB na leden 2013.

²⁾ Z oblasti podpory 3.1 se ve stavu projekt nedokončen/stažen nachází 1 projekt, v oblasti podpory 3.3 se v tomto stavu nacházejí celkem 3 projekty

V prioritní ose 3 bylo celkem finančně ukončeno 127 projektů z celkového počtu podepsaných projektových žádostí, tzn., že 78,4 % projektů přešlo do fáze udržitelnosti projektu. V grafu jsou znázorněny počty projektových žádostí v oblastech podpory. Nejvíce projektů bylo podáno a zároveň realizováno v oblasti podpory 3.3. Celkový objem prostředků, který zbývá k vyčerpání v rámci této osy, představuje částku ve výši 51,2 mil. EUR (asi 34 % z celkové alokace).

Graf 12: Počty projektových žádostí v rámci prioritní osy 3, stav k 31. 12. 2012

Zdroj: Vlastní graf, zpracováno na základě Zprávy o realizaci ROP Střední Morava k 4. 1. 2013.

V rámci prioritní osy je nejvyšší objem prostředků vázán projekty s podepsanou smlouvou v oblastech podpory 3.4 (86,5 % z celkové alokace na tuto oblast) a 3.3 (68 % z celkové alokace na tuto oblast). Vzhledem k celkové finanční alokaci na tuto prioritní osu, která představuje téměř 150 mil. EUR, je projekty s podepsanou smlouvou vázáno téměř 66 % z celkové alokace na tuto prioritní osu.

5.3.1 Analýza čerpání finančních prostředků podle oblastí podpory

Prioritní osa 3 Cestovní ruch je tvořena čtyřmi oblastmi podpory, jejichž prostřednictvím čerpaly oprávnění příjemci/žadatelé finanční prostředky.

Oblast podpory 3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu je zaměřena na území s vysokou koncentrací infrastruktury a služeb. Území, která spadají do této

oblasti podpory, byla stanovena podle koncentrace ubytovacích kapacit a počtů zaměstnanců v ubytovacích zařízeních. Tato území jsou označována jako „území s vysokou koncentrací infrastruktury a služeb cestovního ruchu“ a byly pro ně zpracovány tzv. Integrované plány rozvoje území (IPRÚ).

Celkem bylo v této oblasti podpory schváleno 39 projektových žádostí s požadovanou dotací ve výši 21,1 mil. EUR. Jedna projektová žádost se však nachází ve stavu projekt nedokončen/zrušen. Celková částka, vyplacená příjemcům, dosáhla výše 16,5 mil. EUR (78,4 % z prostředků vázaných smlouvami). Prostřednictvím této oblasti byly podpořeny nejčastěji projekty zabývající se rekonstrukcemi sportovních areálů, koupališť, údržbou lyžařských tras a budování naučných stezek.

Oblast podpory 3.2 Veřejná infrastruktura se orientuje na podporu aktivit v rámci cestovního ruchu území regionu soudržnosti Střední Morava, mimo tzv. „území s vysokou koncentrací infrastruktury a služeb“. V jejím rámci byly podporovány projekty zabývající se rekonstrukcí kulturních památek, rozvojem a obnovy infrastruktury pro aktivní formy cestovního ruchu, lázeňství a výstavnictví. V rámci této oblasti bylo podáno 97 žádostí, z nichž bylo podepsáno 28 projektů s dotací v hodnotě 14,9 mil. EUR. Z této výše finančních prostředků vázaných podepsanými smlouvami, obdrželi příjemci 14,1 mil. EUR a zbývá jim tedy proplatit 0,8 mil. EUR (5,5 % z prostředků vázaných smlouvami).

V oblasti podpory 3.3 je nejvyšší objem finančních prostředků vázáno projekty s podepsanými smlouvami, a to 55 mil. EUR (67,9 % z celkové alokace na tuto oblast podpory). Proplacené prostředky příjemcům ve výši 49,8 mil. EUR, představují 61,5 % z celkové alokované částky na oblast podpory 3.3. Příjemcům zbývá proplatit 5,2 mil. EUR (9,5 % z vázaných prostředků projekty s podepsanými smlouvami). Nejčastěji byly schváleny žádosti k financování projektů zaměřených na podporu výstavby, rekonstrukcí a modernizací ubytovacích zařízení, sportovních areálů, kulturních památek apod.

Na oblast podpory 3.4 byl určen nejnižší objem prostředků na alokaci, nicméně v porovnání s ostatními oblastmi podpory, je v ní nejvyšší objem prostředků vázán projekty s podepsanými smlouvami (86,6 %). V této oblasti podpory

proplaceno 5,5 mil. EUR (71,6 % z prostředků vázaných smlouvami) a zbývá proplatit 2,2 mil. EUR (28,4 %).

Tabulka 29: Informace o finančních prostředcích alokovaných do prioritní osy 3, stav k 31. 12. 2012

Oblast podpory	Alokace podpory 2007 - 2013	Projekty s podepsanou smlouvou		Proplacené prostředky příjemcům	
		EUR ¹⁾	%	EUR ¹⁾	%
3	149 966 488	98 654 369	65,8%	85 881 624	57,3%
3.1	32 190 526	21 070 445	65,5%	16 515 303	51,3%
3.2	27 902 648	14 867 869	53,3%	14 056 963	50,4%
3.3	80 978 973	55 013 304	67,9%	49 794 143	61,5%
3.4	8 894 341	7 702 751	86,6%	5 515 215	62,0%

Zdroj: Výroční zpráva ROP Střední Morava 2012.

Částky se skládají z EU a národních veřejných zdrojů, které zahrnují i vlastní zdroje veřejných žadatelů/příjemců.

V následující tabulce je uveden přehled o pokroku v jednotlivých oblastech podpory. Nejúspěšnější z hlediska počtu schválených projektů je oblast podpory 3.4, v níž také zbývá k vyčerpání nejnižší podíl finančních zdrojů a příjemcům podepsaných projektů byl proplacen největší objem prostředků.

Tabulka 30: Pokrok v realizaci prioritní osy 3, stav k 31. 12. 2012

Oblast podpory	3.1	3.2	3.3	3.4
Předložené projektové žádosti	92	97	362	16
Schválené projektové žádosti	39	28	83	12
Úspěšnost	42,4%	28,9%	43,6%	75%
Zbývá k vyčerpání	34,5%	46,6%	32,0%	13,5%
Proplacené prostředky	51,3 %	50,4 %	61,5 %	62,0 %
Zbývá k proplacení	21,6 %	5,5 %	9,5 %	28,4 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Výroční zprávy ROP Střední Morava 2012

Pro srovnání jednotlivých oblastí jsou také v následující tabulce uvedeny nejvyšší a nejnižší alokované částky, jejich příjemci a také vypočtena průměrná částka poskytnutá na jeden projekt. Nejvyšší alokovaná částka byla poskytnuta v oblasti podpory 3.1 na vybudování krytého plaveckého areálu v místě letního

koupaliště v Luhačovicích. Na tento projekt byla alokována částka 119 811 915 Kč. Ve stejné oblasti podpory byl realizován také projekt s nejnižší alokací ve výši 856 442 Kč. Jedná se o projekt podaný městem Rožnov pod Radhoštěm na turistické značení mikroregionu Rožnovsko.

Tabulka 31: Porovnání výše alokovaných částek podle oblastí podpory prioritní osy 3 (v CZK)

Oblast podpory	3.1	3.2	3.3	3.4
Průměrná částka projektu	13 580 532,24	13 490 972,46	16 740 492,47	16 222 489,95
Nejvyšší alokovaná částka	119 811 915,00	59 723 000,00	100 000 000,00	36 785 500,00
Název příjemce	Město Luhačovice	Zámek Nový Světlov Bojkovice, o. p. s.	K3 SPORT, s. r. o.	Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o. p. s.
Název projektu	Městská plovárna Luhačovice	Rekonstrukce nekomerční části Zámku Nový Světlov Bojkovice pro cestovní ruch	Vybudování sportovně-rekreačního areálu "Kouty" s celoročním provozem zaměřeného na zimní sporty	Marketingová podpora domácího cestovního ruchu na Východní Moravě
Nejnižší alokovaná částka	856 442,00	1 612 642,11	1 345 800,00	3 598 600, 00
Název příjemce	Město Rožnov p. Radhoštěm	Olomoucký kraj	Ing. Emil Korduliak	Olomoucký kraj
Název projektu	Turistické značení mikroregionu Rožnovsko	Značení kulturních a turistických cílů v Olomouckém kraji II	Modernizace Ski areálu Búřov ve Valašské Bystřici	Rozšíření aplikací turistického portálu Olomouckého kraje

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

5.3.2 Analýza čerpání prostředků podle typu žadatele

Oprávněnými žadateli/příjemci pro oblasti podpory v rámci této osy jsou kraj, obce, dobrovolné svazky obcí, organizace zřizované a zakládané kraji a obcemi, nestátní neziskové organizace, podnikatelské subjekty a zájmová sdružení právnických osob.

V oblasti podpory 3.1 byly nejčastěji žadateli/příjemci obce, které byly příjemci v rámci 28 podaných projektových žádostí. Následovali je nestátní

neziskové organizace s 9 žádostmi, zbývající 2 žádosti podali Zlínský kraj a Mikroregion Jesenicko.

V oblasti podpory 3.2 byly mezi příjemci také nejčastěji zastoupeny obce, a to v 19 projektových žádostech. Druhé nejvyšší zastoupení měli nestátní neziskové organizace, které podaly 6 žádostí. Kraje, organizace zřizované kraji a svazky obcí se podílely na zbývajících 4 žádostech.

Vzhledem k zaměření oblasti podpory 3.3 zejména na modernizaci a zvyšování kapacity ubytovacích zařízení, byly ve všech realizovaných projektech zastoupeny podnikatelské subjekty jako příjemci finanční podpory. V této oblasti podpory bylo celkem schváleno 83 projektových žádostí. K 31. 12. 2012 byly tři projekty ve stavu projekt nedokončen/stažen.

Mezi příjemci v oblast podpory 3.4 byly nejvíce zastoupeny neziskové nestátní organizace, zejména centrály a sdružení cestovního ruchu. Tato sdružení realizovala celkem 9 projektových žádostí, na zbývajících 3 projektech se podílel Olomoucký kraj.

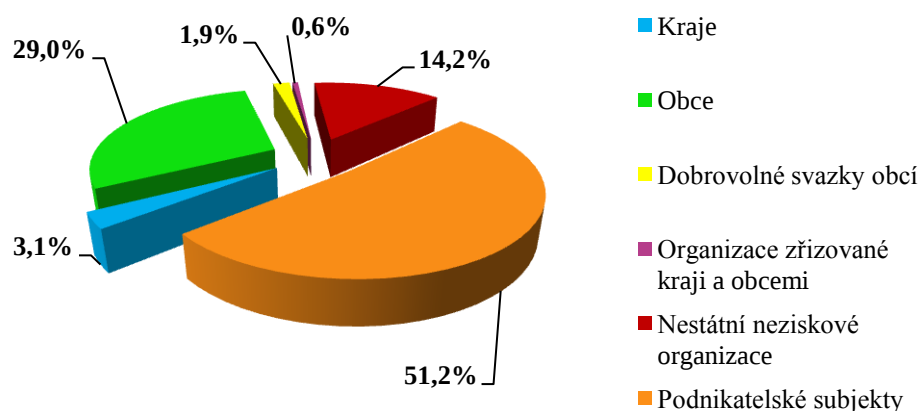
Tabulka 32: Příjemci finančních zdrojů prioritní osy 3, stav k 31. 12. 2013 (v CZK)

Typ žadatele/příjemce	Počet podaných projektů	Alokovaná částka celkem	Průměrná částka
Kraje	5	71 195 657,75	11 865 942,94
Obce	47	685 213 812,01	14579 017,28
Dobrovolné svazky obcí	3	10 702 080,00	3 567 360,00
Organizace zřizované kraji a obcemi	1	29 664 403,00	–
Nestátní neziskové organizace	23	317 417 694,93	13 800 769,34
Podnikatelské subjekty	83	1 370 601 532,34	17 132 519,15
Celkem	162	2 484 795 180,03	15 338 241,85

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

Přehled o příjemcích a celkové alokace na jimi realizované projekty, včetně průměrné částky na jeden projekt, je uveden v tabulce níže.

Graf 13 : Podíly příjemců prioritní osy 3 podle počtu projektů

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

V prioritní ose 3 získaly největší zastoupení ve schválených projektových žádostech podnikatelské subjekty, pro které byla výhradně určena oblast podpory 3.3. Druhý největší podíl v počtu projektů získaly obce, následované nestátními neziskovými organizacemi. Ostatní podíly příjemců se pohybují do 3 % a jsou poměrně zanedbatelné v porovnání s podíly předchozích příjemců.

5.4 Pokrok v realizaci Prioritní osy 4 – Technická pomoc

Tato prioritní osa je pouze podpůrnou osou, v jejímž rámci dochází k naplňování předchozích tří prioritních os. Celková alokace na tuto podpůrnou osu je 25,5 mil. EUR, což představuje téměř 4 % z celkové alokace na ROP Střední Morava. V tabulce je přiblížena celková alokace a její rozložení do oblastí podpory.

Tabulka 33 : Finanční alokace na prioritní osu 4 (v EUR)

Číslo prioritní osy/oblasti podpory	Název prioritní osy/oblasti podpory	Podíl na alokaci	Celkové zdroje (EUR)
4	Technická pomoc	3,8 %	25 522 178
4.1	Podpora řídicích, implementačních a kontrolních úkolů řídicího orgánu	67,0 %	17 099 859
4.2	Podpora zvyšování absorpční kapacity regionu	33,0 %	8 422 319

Zdroj: Výroční zpráva ROP Střední Morava 2012

Celkem bylo podáno 24 projektových žádostí s požadovanou dotací v hodnotě 22 mil. EUR. Z tohoto počtu žádostí bylo podepsáno 21 v celkové požadované výši dotace 18,5 mil. EUR. Těmito projekty je tedy vázáno téměř 73 % prostředků z celkové výše alokace. Blíže jsou jednotlivé oblasti podpory shrnuty v tabulce.

Tabulka 34: Informace o realizaci jednotlivých oblastí podpory prioritní osy 4 (v mil. EUR)

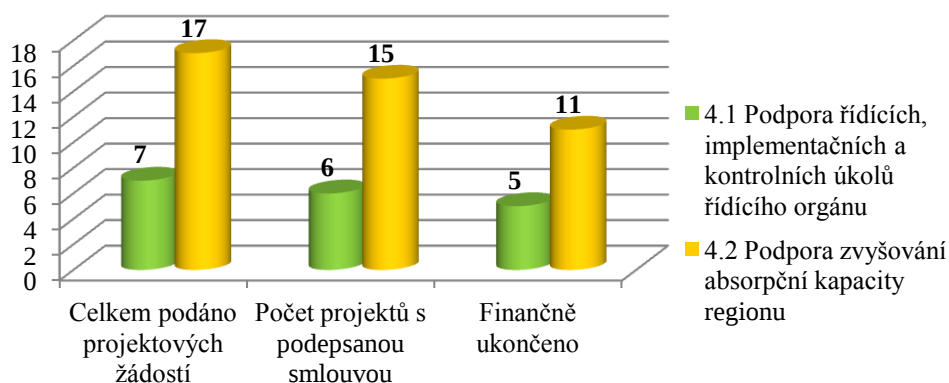
Oblast podpory	Celková výše alokace	Celkem podáno projektových žádostí		Počet projektů s podepsanou smlouvou		Zbývá k vyčerpání
		Počet	EUR ¹⁾	Počet	EUR ¹⁾	EUR
4.1	17,1	7	14,4	6	12,1	5,0
4.2	8,4	17	7,7	15	6,4	2,0
Celkem	25,5	24	22,1	21	18,5	7,0

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP Střední Morava k 4. 1. 2013.

¹⁾ Kurz 25,14 CZK/EUR vyhlášený ECB na leden 2013.

Projekty s podepsanou smlouvou v rámci této prioritní osy je celkem vázáno 18,5 mil. EUR (73 % celkové alokace). Příjemcům projektů s podepsanou smlouvou byla k datu 2. 1. 2013 proplacena částka ve výši 13,7 mil EUR, tedy 53,7 % z celkové alokace na tuto osu. V této prioritní ose bylo k 31. 12. 2012 z celkového počtu 21 projektů s podepsanou smlouvou finančně ukončeno 16 projektů, 5 projektů se nachází ve stavu realizace.

Graf 14: Počty projektových žádostí podaných v jednotlivých oblastech podpory v rámci prioritní osy 4, stav k 31. 12. 2012

Zdroj: Výroční zpráva ROP Střední Morava 2012

5.4.1 Analýza čerpání finančních prostředků podle oblastí podpory

V oblasti podpory 4.1 bylo podáno 7 projektových žádostí, z nich bylo schváleno celkem 6 projektových žádostí. Jejich žadatelem byla výhradně RR Střední Morava. Těmito schválenými projekty je vázáno 12,1 mil. EUR (70,8 % z celkové alokace na tuto oblast podpory). Regionální radě bylo celkem proplaceno 10,6 mil EUR, což představuje 42 % z celkové alokace. K vyčerpání zbývá 5 mil. EUR (29,2 % z alokace na tuto oblast podpory).

V oblasti podpory 4.2 proběhlo schválení celkem 15 žádostí z celkového počtu 17 podaných projektových žádostí. Mezi oprávněné žadatele/příjemce patří, společně s RR Střední Morava, také kraje. Schválenými projekty je vázáno 76,2 % celkové alokace na období 2007 – 2013. Příjemcům finančních prostředků bylo proplaceno 3,3 mil. EUR (asi 11,4 % z alokace na tuto oblast podpory). V této oblasti podpory zbývá tedy k vyčerpání 2 mil. EUR (23,8 % z celkové alokace na tuto oblast).

Tabulka 35: Informace o finančních prostředcích alokovaných do prioritní osy 4, stav k 31. 12. 2012

Oblast podpory	Alokace podpory 2007 - 2013	Projekty s podepsanou smlouvou		Proplacené prostředky příjemcům	
		EUR	%	EUR	%
4	25 522 178	18 458 097	72,3%	13 900 849	54,5%
4.1	17 099 859	12 054 213	70,5%	10 640 165	62,2%
4.2	8 422 319	6 403 884	76,0%	3 260 684	38,7%

Zdroj: Výroční zpráva ROP Střední Morava 2012

Částky se skládají z EU a národních veřejných zdrojů, které zahrnují i vlastní zdroje veřejných žadatelů/příjemců.

Finanční pokrok realizovaný v obou oblastech podpory této prioritní osy lze považovat za poměrně vyrovnaný. Finanční prostředky vázané projekty s podepsanou smlouvou dosahují v obou oblastech podpory přibližného podílu. Nicméně, z hlediska výše proplacených finančních prostředků, bylo nižšího pokroku dosaženo v oblasti podpory 4.2.

V následující tabulce je tato prioritní osa zhodnocena a podává přehled o úspěšnosti podaných projektových žádostí, podílech proplacených finančních

prostředcích, prostředcích zbývajících k proplacení nebo zbývajících prostředcích k vyčerpání.

Tabulka 36: Pokrok v realizaci prioritní osy 4, stav k 31. 12. 2012

Oblast podpory	4.1	4.2
Předložené projektové žádosti	7	17
Schválené projektové žádosti	6	15
Úspěšnost	85,71%	88,24%
Zbývá k vyčerpání	29,20%	23,80%
Proplacené prostředky	88,30%	50,90%
Zbývá k proplacení	11,70%	49,10%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Výroční zprávy ROP Střední Morava 2012

V následující tabulce jsou uvedeny informace o projektových žádostech v rámci této prioritní osy. Tyto informace zahrnují údaje o nejvyšší a nejnižší alokované částce v příslušných oblastech podpory prioritní osy 4.

Tabulka 37: Porovnání výše alokovaných částek podle oblastí podpory prioritní osy 4 (v CZK)

Oblast podpory	4.1	4.2
Průměrná částka projektu	51 254 717,71	10 760 118,33
Nejvyšší alokovaná částka	59 302 000,00	20 500 000,00
Název příjemce	Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava	Zlínský kraj
Název projektu	Zajištění řídicích, implementačních a kontrolních úkolů řídicího orgánu ROP Střední Morava v r. 2009	Zvyšování absorpční kapacity Zlínského kraje 2012 - 2015 III. etapa
Nejnižší alokovaná částka	33 484 306,25	446 142,00
Název příjemce	Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava	Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava
Název projektu	Zajištění implementace ROP Střední Morava v roce 2007	Konference k ROP Střední Morava

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

5.4.2 Analýza z hlediska typu žadatele

Prostřednictvím této osy dochází pouze k zajištění provozu celého operačního programu, příjemci/žadatelé finančních prostředků jsou tedy Regionální rada soudržnosti regionu Střední Morava jako řídicí orgán, dále kraje, organizace zřizované či zakládané kraji a ostatní subjekty, jejichž projekt je součástí schváleného integrovaného projektu, předloženého oprávněným příjemcem.

Mezi příjemci finančních prostředků převažuje RR Střední Morava, která podala celkem 13 žádostí a jako hlavní příjemce finančních zdrojů v této prioritní ose získala 77 % z celkové alokace pro prioritní osu. Zbývajících 10 % z celkové alokace získal Olomoucký kraj a 13 % kraj Zlínský. Kraje se zapojují do realizace operačního programu např. prostřednictvím technické asistence nebo zvyšováním absorpční kapacity.

Konkrétní alokace jednotlivým žadatelům v rámci celé prioritní osy jsou uvedeny v tabulce.

Tabulka 38: Příjemci finančních zdrojů prioritní osy 4, stav k 31. 12. 2012 (v CZK)

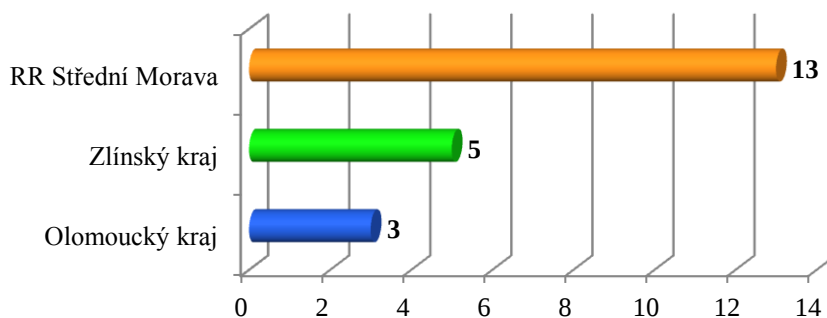
Typ žadatele/příjemce	Počet podaných projektů	Alokovaná částka celkem	Průměrná částka
RR Střední Morava	13	415 352 645,00	31 950 203,46
Olomoucký kraj	3	54 246 570,00	18 082 190,00
Zlínský kraj	5	71 237 866,00	14 247 573,20
Celkem	21	540 837 081,00	25 754 146,71

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

. V oblasti podpory 4.1 byla výhradním žadatelem/příjemcem finančních prostředků Regionální rada a podala tedy všech 6 projektů, v jejichž rámci jí byla proplacena finanční podpora ve výši 10,8 mil. EUR.

V rámci oblasti podpory 4.2 byly příjemci finančních prostředků spolu s Regionální radou také kraje, které se podílely na realizaci 8 projektů. Struktura žadatelů/příjemců pro prioritní osu je znázorněna v grafu.

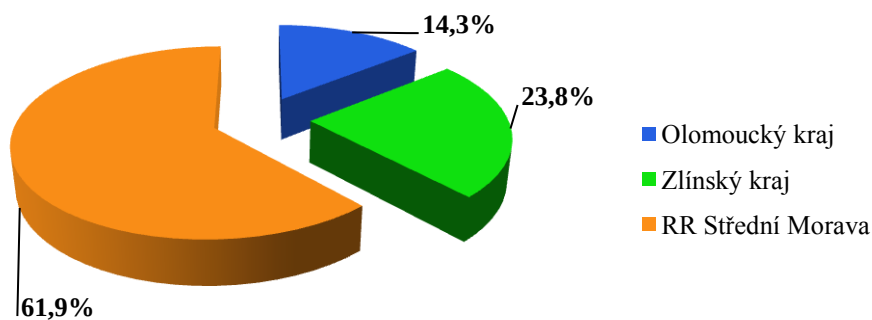
Graf 15: Počty schválených projektů v prioritní ose 4 v rámci jednotlivých oblastí podpory podle oprávněných žadatelů/příjemců

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

RR byla v oblasti podpory 4.2 hlavním příjemcem prostředků a obdržela celkem 2,15 mil. EUR (56 % z alokované částky na schválené projekty). Podobně tomu bylo v kraji Olomouckém, který obdržel částku ve výši 0,76 mil. EUR (53 % z alokované částky na tyto projekty). Nejnižší objem prostředků byl prozatím vyplacen Zlínskému kraji, a to ve výši 1,01 mil. EUR (36 % z alokované částky na schválené projekty).

Graf 16: Podíly příjemců prioritní osy 4 podle počtu projektů

Zdroj: Realizované projekty – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013, vlastní zpracování

6 ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ PROVEDENÉ ANALÝZY

ROP Střední Morava v období let 2007 – 2012 bylo vyhlášeno celkem 48 výzev, v jejichž rámci bylo podáno celkem 1 821 projektových žádostí. Z celkového počtu podaných projektových žádostí bylo schváleno celkem 675 žádostí, tj. 37,1 % z celkového počtu podaných žádostí.

Na ROP Střední Morava bylo ze zdrojů EU, tedy ERDF alokováno celkem 672,2 mil. EUR. Česká republika se podílela na spolufinancování 15 % z veřejných zdrojů. Tyto zdroje dosáhly výše 118,6 mil. EUR. Celková alokace zdrojů, tedy z ERDF a veřejných zdrojů ČR představuje částku 790,8 mil. EUR.

Výdaje na projektové žádosti s podepsanou smlouvou dosáhly celkem 565,6 mil. EUR, tj. 71,5 % z celkové alokace na ROP Střední Morava. K vyčerpání zbývajících prostředků ROP Střední Morava zbývá 225,2 mil. EUR (28,5 % z celkové alokace).

Nejvýraznější finanční pokrok byl zjištěn v prioritní ose 2 Integrovaný rozvoj a obnova venkova. V této prioritní ose bylo ke konci roku 2012 celkem 340 projektů s podepsanou smlouvou, což ve finančním vyjádření představuje 71 % z celkové alokace na prioritní osu. Z tohoto počtu bylo finančně ukončeno 317 projektů, tj. 93,2 %. Podíl vyplacených prostředků oprávněným příjemcům z celkové alokace na prioritní osu 2 dosáhl 61,9 %.

S velmi podobným finančním pokrokem následuje prioritní osa 1 Doprava a Prioritní osa 3 Cestovní ruch. V prioritní ose 1 bylo ke konci hodnoceného období 152 projektů s podepsanou smlouvou. Těmito projekty je vázáno téměř 75 % celkové alokace určené na tuto osu. Ze 152 projektů s podepsanou smlouvou bylo finančně ukončeno 124 projektů. Podíl proplacených prostředků příjemcům z celkové alokace dosáhl 55,8 %.

V prioritní ose 3 bylo ke konci roku 2012 schváleno 162 projektových žádostí, z nichž bylo finančně ukončeno 127, tj. 78,4 %. Podíl proplacených prostředků příjemcům z celkové alokace byl druhý nejvyšší po prioritní ose 2 a dosáhl 57,3 %.

Z hlediska úspěšnosti podaných projektů byla neúspěšnější prioritní osa 4 Technická pomoc, v níž podíl schválených projektů dosáhl 87,5 %. K 31. 12. 2012 bylo zaznamenáno 21 projektů s podepsanou smlouvou. Těmito projekty je vázáno 72,5 % z celkové alokace na tuto osu. V porovnání s ostatními prioritními osami příliš z hlediska dosaženého pokroku. Z 21 projektů bylo finančně ukončeno 16 projektů, tj. 76,2 %. Podíl prostředků proplacený příjemcům těchto projektů z celkové alokace dosáhl 54,5 %.

Nejvyšší podíl finančních prostředků vázaných projekty s podepsanými smlouvami z celkové alokace na prioritní osu je zaznamenán v prioritní ose 1 Doprava (75 %). Druhý nejvyšší podíl prostředků vázaných projekty s podepsanými smlouvami vykazuje prioritní osa 4 Technická pomoc (73 %). Za těmito osami z tohoto hlediska nezůstává pozadu ani prioritní osa 2 Integrovaný rozvoj a obnova venkova s podílem 71 % vázaných finančních prostředků. Nejnižší podíl vykazuje prioritní 3 Cestovní ruch, a to 66 % z celkové alokace na tuto osu. Lze tedy usoudit, že pokroku bylo dosaženo ve všech prioritních osách a jeho úroveň je ve všech osách relativně vyrovnaná.

V prioritní ose 2 Integrovaný rozvoj a obnova venkova bylo dosaženo nejvyšší podílu proplacených prostředků příjemcům z celkové alokace, a to 61,9 %. S rozdílem přibližně 5 procentních bodů následuje prioritní osa 3 Cestovní ruch s podílem proplacených prostředků 57,3 %. Následuje prioritní osa 1 Doprava (55,8 %) a prioritní osa 4 Technická pomoc (54,5 %) s poměrně stejným podílem proplacených prostředků.

Od počátku realizace ROP Střední Morava došlo k proplacení žádostí u všech prioritních os a tyto platby dosáhly částky 462,8 mil. EUR, tj. 58,5 % z celkové alokace na programovací období ROP Střední Morava.

ZÁVĚR

Tato práce pojednává o regionální politice, též nazývané politice hospodářské a sociální soudržnosti, jejíž význam v posledních několika letech vzrostl a nadále vzrůstá. Nástroji regionální politiky jsou strukturální fondy Evropské unie, jejichž prostřednictvím EU usiluje o odstraňování ekonomických a sociálních diferencí na úrovni členských států a jednotlivých regionů. V současné době probíhá ukončování programovacího období 2007 – 2013, v rámci kterého měla možnost čerpat finanční prostředky také Česká republika. K účelům regionální politiky byly uměle vytvořeny statistické jednotky NUTS, které určují regiony, kterým bude poskytnuta finanční podpora z fondů tomu určených. Základním kritériem pro možnost čerpání ze strukturálních fondů je stanoveno měřítko ekonomické úrovně regionů NUTS pod 75 % průměru EU. Region soudržnosti NUTS 2 Střední Morava je jedním z těchto regionů a je tvořen dvěma kraji – Olomouckým a Zlínským. Tento region čerpá prostředky alokované z ERDF, které jsou spolufinancovány z veřejných prostředků ČR. Analýza a zhodnocení čerpání finančních prostředků alokovaných na ROP Střední Morava je cílem této práce.

V samotném úvodu práce byl definován cíl práce – analýza a zhodnocení ROP Střední Morava z hlediska čerpání finančních prostředků v období let 2007 – 2012. Analýza byla provedena v rámci jednotlivých prioritních os operačního programu podle dvou kritérií. Prvním kritériem bylo zhodnocení pokroku podle oblastí podpory v rámci prioritních os, jako další kritérium bylo zvoleno hodnocení podle typu žadatele. Výchozími materiály, ze kterých byla provedena analýza, byly zejména výroční zprávy ROP Střední Morava a seznam realizovaných projektů a jejich příjemců.

Na základě provedené analýzy všech prioritní os ROP Střední Morava lze uvést několik závěrů. V hodnoceném období 2007 – 2012 bylo zaznamenáno finančního pokroku ve všech prioritních osách, který byl poměrně vyrovnaný. Vzhledem k zaměření prioritních os a jednotlivých oblastí podpory nelze jednoznačně stanovit, který typ příjemce finančních zdrojů v rámci celého ROP Střední Morava získal největší nejvyšší objem zdrojů. Pokud se však zaměříme na

hodnocení z tohoto hlediska v rámci jednotlivých prioritních os, nejvyšší objem prostředků získaly obce, a to v rámci prioritní osy 2 Integrovaný rozvoj a obnova venkova ve výši téměř 4 mld. Kč. Následovaly je organizace zřizované a zakládané kraji a obcemi, které v rámci prioritní osy 1 Dopravy získaly finanční prostředky ve výši 2,9 mld. Kč. V prioritní ose 3 Cestovní ruch zejména díky oblasti podpory 3.3 Podnikatelská infrastruktura a služby získaly podnikatelské subjekty 1,4 mld. Kč. Pro prioritní osu 4 Technická pomoc byla struktura žadatelů velmi omezená, a to na RR Střední Morava a kraje. Nejvyšší objem prostředků ve výši 415,4 mil. Kč získala RR Střední Morava.

Dle mého názoru probíhá realizace a naplňování cílů ROP Střední Morava v souladu se stanovenými plány a finanční prostředky určené na zvyšování ekonomické a sociální úrovně tohoto regionu jsou alokovány efektivně. Vzhledem k tomu, že se ROP Střední Morava blíží k fázi postupného ukončování, bude po jeho ukončení možné zcela zhodnotit jeho efektivnost a účelovost směřování finančních prostředků. Věřím, že v nadcházejícím období budou žadatelé nadále předkládat projekty, jejichž prostřednictvím přispějí k rovnovážnému rozvoji regionu soudržnosti NUTS 2 Střední Morava.

Resumé

The bachelor thesis called „Evaluation of the eight-year membership of the Czech Republic in the European Union” focuses on the analysis of drawing money from the European Funds.

At the beginning of my thesis I dealt with the historical circumstances which led to the founding of the regional policy of the EU. These circumstances and historical development of the regional policy are summarized at the first chapter. It also describes the division of the territorial units NUTS 2 for statistics and the legislative framework of regional policy. The second and the third chapter describe the programming periods 2000 – 2006 and 2007 – 2013 in the Czech Republic. The fourth chapter is focused on the Cohesion Region Central Moravia and state basic characteristics, the aims of the Regional Operational Programme of the Central Moravia, managing authorities or the priority axes. The fifth chapter analyzes the priority axes and evaluates them from the two points of view – from the areas of support and the type of applicant. In the last chapter are these data summarized and the Regional Operational Programme of the Central Moravia evaluated.

The aim of this thesis is to analyze and evaluate drawing money from the European Funds to the Cohesion Region Central Moravia through the Regional Operational Programme of the Central Moravia.

The conclusions of this thesis might be used to accelerate and raise the quality of drawing funds in the following programming period 2014-2020.

Seznam pramenů a literatury

Literatura

ABRHÁM, J., HELÍSEK, M., PLCHOVÁ, B. *Česká republika a EU. Ekonomika – Měna- Hospodářská politika*. 1. vyd. Praha: KRIGL, 2010, 206 s. ISBN: 978-80-86912-39-4.

CIHELKOVÁ, E., JAKŠ, J. a kol. *Evropská integrace – Evropská unie*. Praha: VŠE, 2004, 396 s. ISBN: 80-245-0854-0.

FIALA, P., PITROVÁ, M. *Evropská unie 2*. 2. dopl. a aktualiz. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2009, 803 s. ISBN: 978-807-3252-236.

GALVASOVÁ, I. a kol. *Rozvojový interaktivní audit, regionální politika a poznání disparit*. Souhrnná studie z řešení aktivity A701. Výzkumný úkol MMR ČR č. WD-39-07-1. Brno: GaREP: 2007, 66 s. ISBN: 978-80-904308-1-5.

HAD, M., STACH, S., URBAN, L. *Česká republika v Evropské unii: členství, přínosy, výzvy*. Praha: Linde, 2006, 200 s. ISBN: 80-7201-611-3.

MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009, 215 s. ISBN: 978-80-87029-56-5.

WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2003, 328 s. ISBN: 80-245-0517-7.

WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I*. 1. vyd. 2006. Praha: ASPI, 2006, 146 s. ISBN: 80-7357-138-2.

Internetové zdroje

AP3.CRR.CZ. *INTERREG IIIA – Aktuální stavy alokací* [online]. [cit. 2013-10-20].

Dostupné z:

<<http://ap3.crr.cz/cs/programy-eu/obdobi-2004-2006/interreg-iii-a/aktualni-stavy-alokaci/>>.

AP3.CRR.CZ. *INTERREG IIIB CADSES* [online]. [cit. 2013-10-20]. Dostupné z:

<<http://ap3.crr.cz/cs/programy-eu/obdobi-2004-2006/interreg-iii-b-cadses/>>.

AP3.CRR.CZ. *INTERREG IIIC* [online]. [cit. 2013-10-20]. Dostupné z:

<<http://ap3.crr.cz/cs/programy-eu/obdobi-2004-2006/interreg-iiic/>>.

BUSINESSINFO.CZ. *Konečná alokace zdrojů fondů EU pro ČR v období 2007 – 2013* [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z:

<<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/konecna-alokace-zdroju-fondu-eu-2007-13-3601.html>>.

BUSINESSINFO.CZ. *ROP Střední Morava* [online]. [cit. 2013-10-21]. Dostupné z:

<<http://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/zdroje-financovani-z-eu/regionalni-operacni-programy-rop/rop-stredni-morava.html>>.

CRSGROUP.EU. *ROP NUTS II Střední Morava* [online]. [cit. 2013-10-18].

Dostupné z:

<<http://www.crsgroup.eu/index.php?page=rop-nuts-ii-stredni-morava>>.

CZSO.CZ. *Vybrané ukazatele regionu soudržnosti NUTS 2 Střední Morava* [online]. [cit. 2013-10-18]. Dostupné z:

<http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/vybrane_ukazatele_regionu_soudrznosti_nuts_2_stredni_morava>.

EC.EUROPA.EU. *Financování soudržnosti EU – Klíčové statistiky* [online]. [cit. 2013-10-17]. Dostupné z:

<http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/funding/index_cs.cfm>.

EC.EUROPA.EU. *Tři cíle v období 2007 – 2013. Evropská územní spolupráce* [online]. [cit. 2013-10-17]. Dostupné z:

<http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#3>.

EC.EUROPA.EU. *Tři cíle v období 2007 – 2013. Konvergence- solidarita mezi regiony* [online]. [cit. 2013-10-17]. Dostupné z:

<http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#1>.

EC.EUROPA.EU. *Tři cíle v období 2007 – 2013. Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost* [online]. [cit. 2013-10-17]. Dostupné z:

<http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#2>.

EC.EUROPA.EU. *Závěrečná zpráva. První etapa průběžného hodnocení Programu Iniciativy Společenství EQUAL* [online]. [cit. 2013-10-21]. Dostupné z:

<http://ec.europa.eu/employment_social/equal_consolidated/data/document/eva-cz-05.pdf>.

ESFCR.CZ. *Jednotný programový dokument pro Cíl 3* [online]. [cit. 2013-10-20]. Dostupné z:

<<http://www.esfcr.cz/04-06/jpd3>>.

EUROSKOP.CZ. *Smlouva o Evropském společenství, konsolidovaná verze ve znění Smlouvy z Nice* [online]. 2013 [cit. 2013-10-5]. Dostupné z:

<http://www.euroskop.cz/gallery/2/756-smlouva_o_es_nice.pdf>.

EUROSKOP.CZ. *Správní členění – systém NUTS* [online]. [cit. 2013-10-5].

<<https://www.euroskop.cz/8642/sekce/spravni-cleneni-system-nuts/>>.

EUROSTAT. *Regional GDP per capita in 2009: seven capital regions in the ten first places* [online]. [cit. 2013-10-18]. Dostupné z:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/1-13032012-AP/EN/1-13032012-AP-EN.PDF>.

EUROSTAT. *Regional gross domestic product (PPS per inhabitant in % of the EU27 average) by NUTS 2 regions* [online]. [cit. 2013-10-18]. Dostupné z: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&language=en&pcode=tgs00006>.

MFCR.CZ. *Česká republika vyčerpala 99,54 % prostředků strukturálních fondů na období 2004 – 2006* [online]. [cit. 2013-10-16]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2010/2010-10-04-tiskova-zprava-5303-5303>.

PRAHAFONDY.EU. *Jednotný programový dokument pro Cíl 2* [online]. [cit. 2013-10-20]. Dostupné z: <http://www.prahafondy.eu/cz/jpd2.html>.

REGIONALNIROZVOJ.CZ. *Základní legislativa regionální politiky v ČR* [online]. [cit. 2013-10-10]. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/zakladni-legislativa-regionalni-politiky-v-cr.html>.

RR-STREDNIMORAVA.CZ. *Prováděcí dokument ROP Střední Morava verze 1.1* [online]. [cit. 2013-10-20]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/file/2602/>.

RR-STREDNIMORAVA.CZ. *Realizované projekty ROP Střední Morava – Seznam příjemců k datu 2. 1. 2013* [online]. [cit. 2013-10-24]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/file/3655/>.

RR-STREDNIMORAVA.CZ. *Regionální operační program Střední Morava verze 13* [online]. [cit. 2013-10-21]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/file/3652/>.

RR-STREDNIMORAVA.CZ. *Regionální operační program verze 15* [online]. [cit. 2013-10-18]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/file/3652/>

RR-STREDNIMORAVA.CZ. *Regionální rada* [online]. [cit. 2013-10-21]. Dostupné z:

<<http://www.rr-strednimorava.cz/rr>>.

RR-STREDNIMORAVA.CZ. *Rozhodnutí Evropské Komise o schválení změny ROP Střední Morava č. 2* [online]. [cit. 2013-10-21]. Dostupné z:

<<http://www.rr-strednimorava.cz/file/2553/>>.

RR-STREDNIMORAVA.CZ. *Výroční zpráva o realizaci ROP Střední Morava 2007* [online]. [cit. 2013-10-20]. Dostupné z:

<<http://www.rr-strednimorava.cz/file/1600/>>.

RR-STREDNIMORAVA.CZ. *Výroční zpráva o realizaci ROP Střední Morava 2012* [online]. [cit. 2013-10-21]. Dostupné z:

<<http://www.rr-strednimorava.cz/file/4159/>>.

RR-STREDNIMORAVA.CZ. *Zpráva o realizaci ROP Střední Morava pro Monitorovací výbor ROP Střední Morava* [online]. [cit. 2013-10-23]. Dostupné z:

<<http://www.rr-strednimorava.cz/folder/710/>>.

STRUKTURALNI-FONDY.CZ *Průvodce fondy EU* [online]. [cit. 2013-10-15]. Dostupné z:

<www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Ramec-podpory-Spolecenstvi-2004-2006/Dokumenty/Publikace/Pruvodce-fondy-EU>.

STRUKTURALNI-FONDY.CZ. *Bulletin - Strukturální fondy 2004-2006 výsledky a dopady na současné programové období*. [online]. [cit. 2013-10-13.] Dostupné z:

<http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/4bb4551d-d5f8-4737-a134-8ba94c7dc55a/bulletin_CZ_email>.

STRUKTURALNI-FONDY.CZ. *Jednotný programový dokument pro Cíl 2* [online]. [cit. 2013-10-20]. Dostupné z:
<<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Jednotne-programove-dokumenty/JEDNOTNY-PROGRAMOVY-DOKUMENT-PRO-CIL-2>>.

STRUKTURALNI-FONDY.CZ. *Operační programy* [online]. [cit. 2013-10-15]. Dostupné z:
<<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Operacni-programy>>.

STRUKTURALNI-FONDY.CZ. *Podrobné rozložení alokace podle programů a fondů* [online]. [cit. 2013-10-18]. Dostupné z:
<<http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/aebef070-3cdd-410e-9cf9-b999e0c316f5/Podrobne-rozlozeni-alokace-podle-programu-a-fondu>>.

STRUKTURALNI-FONDY.CZ. *Programy 2007 – 2013* [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z:
<<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>>.

STRUKTURALNI-FONDY.CZ. *Regionální operační program NUTS 2 Střední Morava* [online]. [cit. 2013-10-20]. Dostupné z:
<<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-Stredni-Morava>>.

STRUKTURALNI-FONDY.CZ. *Regiony regionální politiky EU* [online]. [cit. 2013-10-7]. Dostupné z:
<<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>>.

ZIMMERMANOVÁ, L., BROWN, L. *Problematika čerpání prostředků ze strukturálních fondů v České republice: překážky limitující plynulé čerpání z fondů*. [online]. [cit. 2013-10-13]. Dostupné z:
<http://nf.vse.cz/wp-content/uploads/fewpp_article-cerpani-SF-zimmermannova-brown.pdf>.

Seznam zkratk

CADSES – Central, Adriatic, Danubian and Southeastern European Space

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

EAGGF – Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond

EHS – Evropské hospodářské společenství

EIB – Evropská investiční banka

EIF – Evropský investiční fond

EK – Evropská Komise

ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj

ES – Evropské společenství

ESF – Evropský sociální fond

EU – Evropská unie

FIFG – Finanční nástroj pro orientaci rybolovu

FS – Fond soudržnosti

HDP – hrubý domácí produkt

IPRÚ - Integrovaný plán rozvoje území

JPD 2 – Jednotný programový dokument pro cíl 2

JPD 3 – Jednotný programový dokument pro cíl 3

LAU- Local Administrative Units (Místní samosprávné jednotky)

NRP – Národní rozvojový plán

NSRR – Národní strategický referenční rámec

NUTS – Nomenclature of Units for Territorial Statistics (Nomenklatura územních statistických jednotek)

OP – operační program

ROP – Regionální operační program

SROP – Společný regionální operační program

SSSR – Sovětský svaz socialistických republik

SVE – Střední a Východní Evropy

SZP – Společná zemědělská politika

Seznam tabulek

Tabulka 1: Úrovně soustavy NUTS a meze počtu jejich obyvatel	15
Tabulka 2: Hrubý domácí produkt regionů (NUT2) ČR v letech 2004 – 2006	21
Tabulka 3: Přerozdělení finančních prostředků na operační programy v Cíli 1 pro ČR (v EUR)	23
Tabulka 4: Celkový objem alokovaných a vyčerpaných prostředků v rámci Iniciativy INTERREG IIIA (v mil. EUR)	27
Tabulka 5: Celková struktura vyčerpaných prostředků ze strukturálních fondů EU (v EUR)	31
Tabulka 6: Finanční alokace na jednotlivé OP Cíle Konvergence v období 2007 – 2013	34
Tabulka 7: Charakteristika regionu soudržnosti Střední Morava.....	38
Tabulka 8: Srovnání ekonomické úrovně regionů NUTS 2 v České republice	39
Tabulka 9: Finanční plán čerpání z ERDF na ROP SM v letech 2007 – 2013 (v EUR)	42
Tabulka 10: Finanční plán čerpání prostředků z ERDF v rámci ROP Střední Morava na období 2007 – 2013.....	43
Tabulka 11: Rozložení finanční alokace do jednotlivých oblastí podpory v rámci Prioritní osy 1 po úpravě rozhodnutím EK ze dne 21. 12. 2011 (v EUR)	45
Tabulka 12: Rozložení finanční alokace do jednotlivých oblastí podpory v rámci Prioritní osy 2 (v EUR)	46
Tabulka 13: Rozložení finanční alokace do jednotlivých oblastí podpory v rámci Prioritní osy 3 (v EUR)	47
Tabulka 14: Rozložení finanční alokace do jednotlivých oblastí podpory v rámci Prioritní osy 4 – Technická pomoc (v EUR).....	48
Tabulka 15: Finanční alokace na prioritní osu 1, stav k 31. 12. 2012.....	50
Tabulka 16: Informace o realizaci jednotlivých oblastí podpory prioritní osy 1 (v mil. EUR)	50
Tabulka 17: Informace o finančních prostředcích alokovaných do prioritní osy 1, stav k 31. 12. 2012	52
Tabulka 18: Pokrok v realizaci prioritní osy 1, stav k 31. 12. 2012.....	52
Tabulka 19: Porovnání výše alokovaných částek podle oblastí podpory prioritní osy 1 (v CZK).....	53
Tabulka 20: Příjemci finančních zdrojů prioritní osy 1 (v CZK).....	55
Tabulka 21: Finanční alokace na prioritní osu 2, stav k 31. 12. 2012.....	56
Tabulka 22: Informace o realizaci jednotlivých oblastí podpory prioritní osy 2 (v mil. EUR).	57

Tabulka 23: Informace o finančních prostředcích alokovaných do prioritní osy 2, stav k 31. 12. 2012	59
Tabulka 24: Pokrok v realizaci prioritní osy 2, stav k 31. 12. 2012.....	59
Tabulka 25: Porovnání výše alokovaných částek podle oblastí podpory prioritní osy 2 (v CZK).....	60
Tabulka 26: Příjemci finančních zdrojů prioritní osy 2 (v CZK).....	62
Tabulka 27: Finanční alokace na prioritní osu 3, stav k 31. 12. 2012.....	63
Tabulka 28: Informace o realizaci jednotlivých oblastí podpory prioritní osy 3 (v mil. EUR).....	63
Tabulka 29: Informace o finančních prostředcích alokovaných do prioritní osy 3, stav k 31. 12. 2012	66
Tabulka 30: Pokrok v realizaci prioritní osy 3, stav k 31. 12. 2012.....	66
Tabulka 31: Porovnání výše alokovaných částek podle oblastí podpory prioritní osy 3 (v CZK).....	67
Tabulka 32: Příjemci finančních zdrojů prioritní osy 3, stav k 31. 12. 2013 (v CZK)	68
Tabulka 33: Finanční alokace na prioritní osu 4, stav k 31. 12. 2012.....	69
Tabulka 34: Informace o realizaci jednotlivých oblastí podpory prioritní osy 4 (v mil. EUR).....	70
Tabulka 35: Informace o finančních prostředcích alokovaných do prioritní osy 4, stav k 31. 12. 2012	71
Tabulka 36: Pokrok v realizaci prioritní osy 4, stav k 31. 12. 2012.....	72
Tabulka 37: Porovnání výše alokovaných částek podle oblastí podpory prioritní osy 4 (v CZK).....	72
Tabulka 38: Příjemci finančních zdrojů prioritní osy 4, stav k 31. 12. 2012 (v CZK)	73

Seznam grafů

Graf 1: Celková alokace EU na strukturální fondy a Fond soudržnosti v období 2000 – 2006 (v mld. EUR).....	29
Graf 2: Rozložení celkové alokace EU pro ČR na období 2004 – 2006 (v mil. EUR).....	30
Graf 3: Finanční alokace na jednotlivé OP Cíle Konvergence v období 2007 – 2013 vyjádřené v %.....	34
Graf 4: Srovnání úrovně HDP na jednoho obyvatele regionů NUTS 2 v ČR.....	40
Graf 5: Přerozdělení celkové alokace na ROP v ČR vyjádřené v procentech	40
Graf 6: Počty projektových žádostí podaných v jednotlivých oblastech podpory v rámci prioritní osy 1, stav k 31. 12. 2012.....	51
Graf 7: Počty schválených projektů v prioritní ose 1 podle oprávněných žadatelů	54
Graf 8: Podíly příjemců prioritní osy 1 podle počtu projektů	55
Graf 9: Počty projektových žádostí v rámci prioritní osy 2, stav k 31. 12. 2012.....	57
Graf 10: Počty schválených projektů v prioritní ose 2 podle oprávněných žadatelů/příjemců	61
Graf 11: Podíly příjemců prioritní osy 2 podle počtu projektů	62
Graf 12: Počty projektových žádostí v rámci prioritní osy 3, stav k 31. 12. 2012.....	64
Graf 13: Podíly příjemců prioritní osy 3 podle počtu projektů	69
Graf 14: Počty projektových žádostí podaných v jednotlivých oblastech podpory v rámci prioritní osy 4, stav k 31. 12. 2012.....	70
Graf 15: Počty schválených projektů v prioritní ose 4 v rámci jednotlivých oblastí podpory podle oprávněných žadatelů/příjemců.....	74
Graf 16: Podíly příjemců prioritní osy 4 podle počtu projektů	74

Seznam obrázků

Obrázek 1: Členění regionů NUTS 2 v České republice.....	17
Obrázek 2: Poloha regionu soudržnosti Střední Morava	37

Seznam příloh

Příloha 1: Oprávnění žadatelé/příjemci ROP Střední Morava	91

Příloha 1: Oprávnění žadatelé/příjemci ROP Střední Morava

Oprávněný příjemce	Prioritní osa 1	Prioritní osa 2	Prioritní osa 3	Prioritní osa 4
RR Střední Morava				X
Kraj	X	X	X	X
Obec ¹⁾	X	X	X	
Dobrovolné svazky obcí	X	X	X	
Organizace zřizované kraji	X	X	X	X
Organizace zakládané kraji	X	X	X	X
Organizace zřizované obcemi	X	X	X	
Organizace zakládané obce	X	X	X	
Správa dopravní železniční cesty s. r. o.	X			
Nestátní neziskové organizace (občanská sdružení, obecně prospěšné organizace, náboženské společnosti, církevní právnické osoby, nadace a nadační fondy)	X	X	X	
Podnikatelské subjekty	X	X	X	
Zájmová sdružení právnických osob			X	
Vlastníci nemovitostí v památkových zónách		X		
Školské právnické osoby zřizované podle § 124, odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů		X		

Zdroj: Prováděcí dokument ROP Střední Morava

¹⁾ Jedná se o obce s více než 500 obyvateli. Obce s méně než 500 obyvateli mohou žádat z Programu rozvoje venkova.